

Vejledning til projektbekendtgørelsen, juli 2021

Vejledning udarbejdet til BEK nr. 818 af 04/05/2021 – Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen)

Udgivet i [juli] 2021 af Energistyrelsen, Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577 København V
Telefon: 33 92 67 00, Fax: 33 11 47 43, E-mail: ens@ens.dk, Internet: <http://www.ens.dk>
Design og produktion: Energistyrelsen

Spørgsmål angående vejledning i fortolkning og anvendelse af reglerne i projektbekendtgørelsen kan rettes til Energistyrelsen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	1
0.2 LOVGIVNING.....	1
0.3 BAGGRUND	1
Kapitel 1 - ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER	3
1.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 1 – ANVENDELSESOMRÅDE	3
1.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 2 – DEFINITIONER	3
1.3 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 3 – PROJEKTER OMFATTET AF BEKENDTGØRELSEN.....	7
Kapitel 2 - DEN KOMMUNALE VARMEPLANLÆGNING	11
2.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 4 – KOMMUNENS OPGAVE	11
2.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 5 – KOORDINERING MED ANDEN LOVGIVNING	14
Kapitel 3 - FORUDSÆTNINGER FOR KOMMUNALBESTYRELSENS GODKENDELSE AF PROJEKTER FOR KOLLEKTIVE VARMEFORSYNINGSSANLÆG	15
3.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 6 – DET SAMFUNDSØKONOMISKE KRAV.....	15
3.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 7 – FORBUD MOD ETABLERING AF NATURGASNET	16
3.3 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 8 – FORSYNINGSPLIGT	19
3.4 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 9 – TRANSMISSIONSNET.....	21
3.5 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 10 – FORBUDTE BRÆNDSLER	22
3.6 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 11 – BRÆNDSLSVALG KRAFTVARMEANLÆG.....	23
3.7 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 12 – BRÆNDSLSVALG VARMEPRODUKTIONSANLÆG ..	24
3.8 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 13 – BRÆNDSLSVALG SPIDS- OG RESERVEANLÆG ...	25
3.9 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 14 – PROJEKTER FOR BILAG 2 ANLÆG	25
3.10 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 15 – BLOKVARMECENTRALER I FJERNVARMEOMRÅDER	26
Kapitel 4 - KOMMUNALBESTYRELSENS GODKENDELSE M.V. AF PROJEKTFORSLAG	29
4.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 16 – KRAV TIL PROJEKTFORSLAGET	29
4.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 17 – KOORDINERING MED PLAN- OG MILJØLOVGIVNINGEN	37
4.3 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 18 – HØRING	38
4.4 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 19 – ENERGIMÆSSIG, SAMFUNDSØKONOMISK OG MILJØMÆSSIG VURDERING	40
4.5 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 20 – PROJEKTGODKENDELSENS INDHOLD	42
4.6 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 21 – OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSE	43
4.7 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 22 – CALL IN BESTEMMELSEN	43
Kapitel 5 - DISPENSATION.....	44

5.1	PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 23 – DISPENSATION.....	44
Kapitel 6 – KLAGE	.....	45
6.1	PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 24 – KLAGE M.V.	45
6.2	PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 25 – EKN ER ENESTE ADMINISTRATIVE KLAGEINSTANS	46
Kapitel 7 – STRAF	.....	46
7.1	PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 26 – STRAF	46
Kapitel 8 – IKRAFTTRÆDEN	.....	47
8.1	PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 27 – IKRAFTTRÆDELSER- OG OVERGANGSBESTEMMELSER	47

UDKAST

0.1 INDLEDNING

Kommunerne er varmeplan- og godkendelsesmyndighed i Danmark. Det vil sige, at det er kommunalbestyrelserne, der tager den endelige beslutning om, hvordan varmeplanlægningen og udbygningen af varmeforsyning skal foregå i kommunen.

Det er Energistyrelsen, der fastlægger rammerne for den kommunale varmeplanlægning og behandling af varmeprojekter. Reglerne fremgår af bekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg også kaldet projektbekendtgørelsen.

Energistyrelsen kan som regeludstedende myndighed afgive vejledende udtalelser om fortolkning og anvendelse af reglerne i projektbekendtgørelsen.

Denne vejledning er udarbejdet med henblik på at assistere kommunerne i deres planlægnings- og godkendelsesarbejde.

Vejledningen uddyber og kommenterer bekendtgørelsens tekst. Dispositionen følger bekendtgørelsens tekst.

Yderligere og opdateret information findes på Energistylens hjemmeside (www.ens.dk).

0.2 LOVGIVNING

Vejledningen omfatter følgende lovgivning:

- §§ 3, 4 og 9 i varmeforsyningsloven¹
- Bekendtgørelse nr. 818 af 04/05/2021

0.3 BAGGRUND

Den første varmeforsyningslov blev vedtaget i 1979, og dermed gik en omfattende varmeplanlægning i gang. Landet blev inddelt i forsyningsområder, hvor især byområderne blev udlagt til kollektiv forsyning med enten fjernvarme eller individuel naturgasforsyning. De mere tyndtbefolkede områder skulle fortsat have individuel forsyning, som f.eks. oliefor.

Indtil 1990 blev varmeplanlægningen i Danmark udført ved, at de centrale myndigheder udarbejdede landsplandirektiver, hvorefter amtskommunerne udarbejdede regionalplaner og regionale delplaner. Det blev gjort i overensstemmelse med landsplandirektiverne. Herefter udarbejdede kommunerne de såkaldte varmeplaner, de regionale planer og de øvrige energipolitiske retningslinjer. Planlægningsprocessen forløb op igennem 80'erne, og var i det store og hele afsluttet i 1990.

Der blev i 1990 derfor indført et nyt planlægningssystem: projektsystemet. Fordi de overordnede rammer og afgrænsninger allerede var fastlagt, var det herefter kun nødvendigt at vurdere nye projekter i forhold til de fastlagte varmeplaner og de af ministeriet fastlagte forudsætninger. Hensigten var, at kommunerne fremover skulle udføre varmeplanlægningen gennem udarbejdelse af kommuneplaner, lokalplaner og varmeprojekter.

---

¹ LBK nr 1215 af 14/08/2020 – Lov om varmeforsyning

Kommuner kan derudover vælge at udarbejde kommunale varmeplaner eller strategiske energiplaner, men de er alene et politisk værktøj og er ikke juridisk bindende, hvis de ikke er udmøntet i et godkendt projekt.

1990-loven ophævede desuden adgangen for amtskommunerne og de statslige myndigheder til at udføre varmeplanlægning gennem vedtagelse af planer. Kommunernes rolle blev derfor at vurdere, om de konkrete projektforslag, såsom etablering af ny produktionskapacitet, udvidelse eller ændring af forsyningsområderne, etablering af nye transmissions- og distributionsledninger, brændselsskift m.m. opfyldte forudsætningerne udstedt af de statslige myndigheder.

Det daværende Energiministerium udsendte i 1990 et sæt forudsætningsskrivelser, som beskrev hvilke kriterier, der skulle lægges til grund for godkendelse af projektforslag: "Generelle forudsætninger om brændselsvalg og samproduktion i fjernvarmeværker m.v." og "Forudsætninger for omlægning af eksisterende blokvarmecentraler og etablering af nye blokvarmecentraler over 0,25 MW". Begge skrivelser havde overgangsregler om, at de regionale varmforsyningsplaner og regionale delplaner ophæves for de forhold, der omfattes af den pågældende forudsætningsskrivelse. Forudsætningsskrivelserne ophævede således kun de dele af de regionale varmeplaner og de dertilhørende delplaner, som blev reguleret i forudsætningsskrivelserne selv, og ophævede altså ikke de regionale varmeplaner i deres helhed. I forudsætningsskrivelserne var det særligt omlægningen af fjernvarmeværkerne til kraftvarme, som var i fokus.

De to forudsætningsskrivelser blev, sammen med forudsætningsskrivelse af 1. juli 1997 om mulighed for anvendelse af biomasse i naturgasområderne, ophævet i 2005. Kommunernes behandling af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg skulle fremover ske efter de regler, som blev fastlagt ved bekendtgørelse. Projektbekendtgørelsen indeholder de kriterier, som kommunen skal lægge til grund for sin behandling af projektforslag. De regionale varmforsyningsplaner og regionale delplaner blev hermed ophævet for så vidt angår de forhold, som omfattes af projektbekendtgørelsen.

Eftersom varmeplanlægningen stort set var gennemført i 1990, og der fremover alene skulle ske justering af forsyningen via konkrete projektforslag, nedtonedes den kommunale varmeplanlægning i de efterfølgende år. De varmeplaner, som var godkendt ved ikrafttrædelse af varmforsyningsloven i 1990, kan fortsat være gældende. Af lovbemærkningerne til 1990-loven fremgår nemlig, at disse planer skal være gældende, indtil de afløses af projektforslag. En kommunes varmeplanlægning kan således både udgøres af varmforsyningsplaner fra før 1990 og af projektforslag fra efter 1990. Kommunerne kan dog ikke længere med hjemmel i varmforsyningsloven godkende nye bindende varmeplaner efter 1990.

For yderligere om de gældende rammer for den kommunale varmeplanlægning henvises til vejledningens afsnit 2.1.1.

0.3.1 SENESTE STØRRE REVISION AF PROJEKTBEKENDTGØRELSEN

Revisionen af projektbekendtgørelsen pr. 1. januar 2021 gennemfører dele af Klimaaftale for energi og industri mv. 2020 af 22. juni 2020. Ændringerne bestod bl.a. i en modernisering af fjernvarmesektorens produktionsbindinger, herunder en ophævelse af brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet. Derudover blev samfundsøkonomikravet justeret, så fjernvarmeprojekter kan godkendes uden sammenligning med fossile alternativer, og aftagepligten til fjernvarme blev moderniseret, mens aftagepligten til naturgas blev ophævet.

Kapitel 1 - ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

1.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 1 – ANVENDELSESOMRÅDE

§ 1. Bekendtgørelsen omhandler kommunalbestyrelsens planlægning for varmeforsyningen, forudsætninger for kommunalbestyrelsens godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg og kommunalbestyrelsens behandling af sager efter §§ 3, 4 og 9 i lov om varmeforsyning.

Ifølge varmeforsyningslovens² § 3, stk. 1, påhviler det kommunalbestyrelsen i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter at udføre en planlægning for varmeforsyningen i kommunen.

Det fremgår videre af varmeforsyningslovens § 4, stk. 1, at kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmeforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg.

I projektbekendtgørelsen beskrives det, hvordan kommunalbestyrelsens planlægning for varmeforsyning, godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg og behandling af sager udføres i overensstemmelse med lov om varmeforsyning i øvrigt. Overordnet gælder, at projektforslagene skal være i overensstemmelse med varmeforsyningslovens formålsbestemmelse. Varmeforsyningslovens formål er at fremme den samfundsøkonomisk bedste, herunder mest miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt brugsvand og inden for disse rammer formindske energiforsyningsafhængighed af fossile brændsler. Tilrettelæggelsen af varmeforsyningen skal i overensstemmelse med formålene ske med henblik på at fremme samproduktion af varme og elektricitet mest muligt (varmeforsyningslovens § 1).

1.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 2 – DEFINITIONER

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) *Kollektivt varmeforsyningsanlæg: Virksomhed, der driver et anlæg, som er omfattet af § 2 i lov om varmeforsyning, herunder distributionsnet til fremføring af naturgas.*
- 2) *Kraftvarmeanlæg: Anlæg til samtidig produktion af termisk energi og elektrisk eller mekanisk energi i en og samme proces.*
- 3) *Blokvarmecentral: En varme- eller kraftvarmecentral, der er etableret i forbindelse med et større byggeri, hvis formål er at forsyne en lukket kreds eller et forudbestemt antal brugere med energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand.*
- 4) *Produktionsform: Varme- eller kraftvarmeproduktion.*
- 5) *Kraftvarmeproduktion: Samtidig produktion af termisk energi og elektrisk eller mekanisk energi i en og samme proces.*
- 6) *Forsyningsform: Fjernvarme eller individuel naturgasforsyning.*
- 7) *Energiform: El, brændsel eller anden energikilde.*
- 8) *Samfundsøkonomiske analyser: Beregninger foretaget i overensstemmelse med Energistyrelsens 'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet' med de dertil hørende senest opdaterede forudsætninger for samfundsøkonomiske analyser på energiområdet (Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner).*
- 9) *Varmedistributionsvirksomhed: Enhver fysisk eller juridisk person, der driver anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp som omfattet af § 2, stk. 1, nr. 2, i lov om varmeforsyning.*

---

² LBK nr 1215 af 14/08/2020 – Lov om varmeforsyning

- 10) *Naturgasdistributionsselskab: Enhver fysisk eller juridisk person, der varetager distributionsfunktion vedrørende naturgas som omfattet af § 6, nr. 4, i lov om naturgasforsyning.*
- 11) *Forsyningsselskab: Enhver fysisk eller juridisk person, der driver et kollektivt varmforsyningsanlæg eller et naturgasdistributionsanlæg.*
- 12) *Ejendom: Et matrikelnummer eller flere matrikelnumre, som ifølge notering i matriklen skal holdes forenet, jf. lov om udstykning og anden registrering i matriklen. En ejendom omfatter de bygninger, som står på matrikelnummeret eller -numrene.*
- 13) *Effektiv fjernvarme og fjernkøling: Et fjernvarme- eller fjernkølesystem, der anvender mindst 50 % vedvarende energi, 50 % spildvarme, 75 % kraftvarme eller 50 % af en kombination af sådan energi og varme.*
- 14) *Mindre fjernvarmeområde: Et fjernvarmenet bestående af fysisk forbundne fremførings- og produktionsanlæg, som ikke er tilknyttet et centralt kraftvarmeanlæg, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse til etablering og ændring af elproduktionsanlæg, og hvor det kan dokumenteres, at den leverede mængde varme an net i kalenderårene 2015-2017 ikke oversteg 500 terajoule gennemsnitligt per år, eller at områder uden varmeleverance i kalenderårene 2015-2017 i henhold til et godkendt projektforslag har en dimensioneret varmeleverance, der ikke overstiger 500 terajoule an net per år. Hvor to eller flere separate mindre fjernvarmeområder sammenkobles via et fremføringsanlæg, vil fjernvarmeområderne efter sammenkoblingen tilsammen udgøre et mindre fjernvarmeområde.*
- 15) *Varmeproducent: Virksomhed, der leverer opvarmet vand eller damp til et kollektivt varmforsyningsanlæg, herunder kollektive varmforsyningsanlæg, kraftvarmeanlæg med en eleffekt over 25 MW, geotermiske anlæg og overskudsvarmeleverandører.*

1.2.1 KOLLEKTIVE VARMEFORSYNINGSSANLÆG

Kun projekter for kollektive varmforsyningsanlæg er omfattet af projektbekendtgørelsens bestemmelser. Individuelle opvarmningsformer er derfor ikke omfattet af bekendtgørelsens regler om godkendelse. Definitionen af et kollektivt varmforsyningsanlæg i projektbekendtgørelsens § 2, nr. 1 svarer til definitionen i varmforsyningsloven.

Kollektive varmforsyningsanlæg er i varmforsyningslovens § 2 defineret som en virksomhed, der driver anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Det fremgår videre af varmforsyningslovens § 2, stk. 3, at distributionsnet til fremføring af naturgas er omfattet af lovens kapitel 2 og 3. De pågældende kapitler indeholder bestemmelser om varmforsyningsplanlægning, herunder projektbekendtgørelsen, og ekspropriation.

Kun produktionsanlæg med en varmekapacitet på 0,25 MW eller mere betragtes som kollektive varmforsyningsanlæg. Varmefremføringsanlæg (distributions- og transmissionsanlæg) betragtes som kollektive varmforsyningsanlæg, hvis de produktionsanlæg, der leverer til distributions- og transmissionsanlægget (nettet) sammenlagt har en varmekapacitet på 0,25 MW eller mere. Kraftvarmeanlæg, herunder forbrændingsanlæg for affald, træ, halm m.v., med en eleffekt på over 25 MW er ikke omfattet af projektbekendtgørelsen, men reguleres efter lov om elforsyning. Projekter for disse anlæg skal dog tillige godkendes efter varmforsyningslovens regler, hvad angår varmforsyningsdelen af projektet. Der henvises til afsnit 1.3.1.

Anlæg, hvis hovedformål er at levere energi til andet end opvarmning af bygninger og varmt brugsvand, f.eks. til fremstilling af industri-, landbrugs- eller gartneriprodukter (såkaldte procesformål), er ikke kollektive varmforsyningsanlæg i varmforsyningslovens forstand. Disse anlæg skal derfor ikke godkendes efter projektbekendtgørelsen. Hvis anlægget har en indfyret termisk effekt på over 20 MW, skal det godkendes efter bekendtgørelse om godkendelse af projekter for industri- og fjernkølingsanlæg³. Mindre industrianlæg skal ikke godkendes efter Industri- og køleprojektbekendtgørelsen eller varmforsyningsloven.

³ BEK nr 564 af 02/06/2014 - Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for industri- og fjernkølingsanlæg

Hvis et anlæg, herunder produktionsanlæg, fremføringsanlæg eller overskudsvarmeanlæg, leverer energi til både rumopvarmning/varmt brugsvand og til procesformål, skal kommunen vurdere, hvad hovedformålet med anlæggets energiproduktion eller -leverance er. Udgangspunktet for kommunens vurdering er, til hvilket formål over halvdelen af energiproduktionen eller -leverancen går.

Hvis over halvdelen af energiproduktionen eller -leverancen anvendes til andre formål end rumopvarmning eller varmt brugsvand, er anlægget ikke et kollektivt varmforsyningsanlæg i varmforsyningslovens forstand. Der ses bort fra evt. produktion af el ved vurderingen af, om et anlæg er et kollektivt varmforsyningsanlæg. Hvis et anlægs energiproduktion f.eks. udgør 80 pct. elproduktion og 20 pct. varmeproduktion, hvoraf 75 pct. varmeproduktionen går til rumopvarmning/varmt brugsvand og 25 pct. til procesformål, ses der kun på varmeproduktionen. I eksemplet vil anlægget være et kollektivt varmforsyningsanlæg, idet 75 pct. af varmeproduktionen anvendes til rumopvarmning.

Hvis udnyttelse af overskudsvarme fra procesanlæg til brug for kollektiv varmforsyning forudsætter etablering af en varmepumpe til at hæve overskudsvarmens temperatur til et niveau, der kan anvendes i fjernvarmenettet samt et fremføringsanlæg (ledning) til at transportere varmen fra procesanlægget til fjernvarmenettet, skal disse anlæg godkendes efter projektbekendtgørelsen. Det skyldes, at disse anlæg netop etableres med henblik på at levere fjernvarme.

Om et anlægs hovedformål er rumvarme/varmt brugsvand er alene afgørende for spørgsmålet om, hvorvidt anlægget skal projektgodkendes efter varmforsyningsloven. Al levering af rumvarme/varmt brugsvand skal som udgangspunkt ske efter varmforsyningslovens prisregulering, også hvis denne levering kun udgør en mindre del af anlæggets totale varmelevering.

1.2.2 BLOKVARMECENTRALER

Projektbekendtgørelsens § 2, nr. 3, indeholder en definition af en blokvarmecentral. En blokvarmecentral er karakteriseret ved, at den er etableret i forbindelse med et større byggeri. Det er dog ikke et krav, at blokvarmecentralen er installeret samtidig med de bygninger, som de forsyner. Formålet er at forsyne en lukket kreds eller et forudbestemt antal brugere (f.eks. lejere eller bestemte bygninger) med energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. En blokvarmecentral kan eksempelvis forsyne et hospitalsområde, en eller flere boligblokke, et indkøbscenter eller et badeland.

Blokvarmecentraler betragtes som kollektive varmforsyningsanlæg, når de har en varmekapacitet på 0,25 MW eller mere. En blokvarmecentral på ca. 0,25 MW kan som regel opvarme et etageareal på over ca. 3.000 m². Der gøres opmærksom på, at det etageareal en blokvarmecentral på 0,25 MW forventes at kunne forsyne, vil stige i takt med, at forventede energieffektiviseringer vil nedbringe varmebehovet i eksisterende og nye bebyggelser. Ved godkendelse af blokvarmecentraler gælder der specifikke regler, som er fastsat i projektbekendtgørelsens § 15. For nærmere om reglerne for godkendelse af blokvarmecentraler se vejledningens afsnit 3.4.

Blokvarmecentralens størrelse fastsættes som udgangspunktet af den samlede installerede effekt, der er påstemplet kedlen eller kedlerne. Hvis der er flere kedler, og blokvarmecentralen kan dokumentere, at en eller flere af disse kun benyttes som reserve, skal denne reservekapacitet ikke medregnes. Tilsvarende gælder for kedler, der er skrottet, men endnu ikke fjernet. Kedler, der kan påregnes at blive anvendt i spidslastperioder,

skal regnes med. Undtagelsesvist benyttes brændereffekten, hvis det ikke er muligt at fastlægge den påstemplede kedeffect. Hvis der er installeret flere kedler på et sammenhængende net, er den samlede påstemplede kedeffect afgørende. Hvis nettet ikke er koblet sammen, vurderes kedlerne hver for sig.

For blokvarmecentraler uden en selvstændig tilknyttet kedel, f.eks. en større etageejendom i et fjernvarmeområde, kan størrelsen af blokvarmecentralen fastsættes ud fra det faktiske eller beregnede varmebehov. Anvendes et beregnet varmebehov, fastsættes effektbehovet ud fra det forventede antal fuldlasttimer. Effektbehovet kan ligeledes dokumenteres ved den effektaftale, der er indgået mellem blokvarmecentralen og varme-distributionsselskabet.

1.2.3 FORSYNINGSFORM

Projktbekendtgørelsen omfatter to former for kollektive varmforsyningsformer: fjernvarme og individuel naturgasforsyning.

Fjernvarme dækker over anlæg til produktion og distribution af varmet vand eller damp med det formål at levere energi til bygningers opvarmning eller forsyning med varmt vand. Der skal være tale om kollektiv varmforsyningsanlæg, før et anlæg kan defineres som fjernvarme, jf. afsnit 1.2.1.

Individuel naturgas dækker over kollektive forsyningsanlæg i form af distributionsanlæg til fremføring af naturgas, jf. afsnit 1.2.1. Ved naturgas henvises i nærværende vejledning til det gasmiks, der indgår i den samlede danske ledningsgas. Ledningsgassen består af både fossilt naturgas og VE-gas, f.eks. opgraderet biogas⁴.

1.2.4 ENERGIFORM

Betegnelsen dækker over de energiformer, der anvendes til kollektiv varmeproduktion, herunder bl.a. brændsler, el, geotermisk varme, solvarme eller anden passiv varmekilde. Tilladte brændsler fremgår af bekendtgørelsens §§ 10-13. Der henvises til vejledningens afsnit 3.3.

1.2.5 SAMFUNDSØKONOMISKE ANALYSER

Når det planlægges at ændre varmforsyningen i et område, der enten er udlagt til eller planlægges konverteret til kollektiv varmforsyning, skal der udarbejdes et projektforslag. Projektforslaget skal sandsynliggøre, at det foreslåede projekt, når det sammenlignes med andre typer af varmforsyning, ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt. Den samfundsøkonomiske vurdering foretages på baggrund af en samfundsøkonomiske analyse, der udarbejdes i overensstemmelse med Energistyrelsens *'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet'*.

Ved projektgodkendelse og vurderingen af projektforslag skal Energistyrelsens seneste samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger anvendes.

For yderligere vejledning om samfundsøkonomiske analyser og vurderinger henvises der til afsnit 3.1. samt Energistyrelsens *'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser op energiområdet'*⁵.

⁴ Gas fra naturgasnettet, der forsyner varmemeforbrugerne i naturgasområderne og fjernvarmeproduktionsanlæg, er i dag en blanding af (fossilt) naturgas og VE-gas fx opgraderet biogas. Der er ikke en direkte kobling mellem forbruget af gas og mængden af VE-gas i naturgasnettet, da der gives støtte til VE-gas uafhængigt af udviklingen i forbrug.

⁵ <https://ens.dk/service/fremskrivninger-analyser-modeller/samfundsokonomiske-analysemetoder>

1.3 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 3 – PROJEKTER OMFATTET AF BEKENDTGØRELSEN

§ 3. Projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, der er omfattet af bilag 1, skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Stk. 2. Stk. 1 gælder tilsvarende for vedligeholdelses- og reparationsarbejder, der i væsentlig grad indebærer en forbedring af kollektive varmforsyningsanlægs drifts- og energiøkonomi eller levetid. Dette er der i hvert fald tale om, hvis arbejdernes omkostninger overstiger 50 pct. af investeringsomkostningerne for en ny lignende enhed.

Stk. 3. Retlige og faktiske dispositioner til gennemførelse af et projekt må først foretages efter, at projektet er godkendt.

1.3.1 PROJEKTER DER ER OMFATTET AF GODKENDELSESORDNINGEN

Kollektive varmforsyningsanlæg er i varmforsyningslovens § 2 defineret som virksomhed, der driver anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Det drejer sig om følgende anlæg i varmforsyningsloven § 2, stk. 1, nr. 1-4

1. "Anlæg til produktion og fremføring af andre brændbare gasarter end naturgas, f.eks. biogas- og brintanlæg.
2. Anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp fra kraftvarmeværker, affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, geotermiske anlæg m.v.
3. Fjernvarmforsyningsanlæg, solvarmeanlæg, affaldsforbrændingsanlæg m.v., herunder varmepumper til kombineret produktion af varme og køling og kraftvarmeanlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder.
4. Blokvarmecentraler, herunder kraftvarmecentraler med en eleffekt på 25 MW eller derunder."

I forhold til reglerne om projektgodkendelse omfatter kollektive varmforsyningsanlæg også distributionsnet til fremføring af naturgas.

Kollektiv varmforsyning omfatter opvarmning, der er nødvendig af hensyn til rumopvarmning af boliger, kontorer, butiksarealer, offentlige bygninger, institutioner, lagerbygninger og lignende, samt varmt brugsvand (vand til bade, håndvask, opvask og lignende) samme steder.

Kraftvarmeanlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder er efter varmforsyningsloven et kollektivt varmforsyningsanlæg og skal derfor godkendes efter varmforsyningsloven. Levering af el skal dog ske efter elforsyningslovens⁶ regler, men selve godkendelsen af anlægget sker efter varmforsyningslovens og projektbekendtgørelsens regler og forudsætninger.

Der kan være samfundsøkonomiske fordele ved at producere fjernvarme sammen med køling, idet samme energi anvendes til at producere begge ydelser. Køleanlæg er blevet godkendelsespligtige efter projektbekendtgørelsen ved ændring af varmforsyningsloven i 2014 (lov nr. 345 af 8. april 2014). Derfor omfatter varmforsyningslovens § 2 varmepumper til kombineret produktion af varme og køling, og disse anlæg er dermed også godkendelsespligtige efter projektbekendtgørelsens regler. En varmepumpe kan producere både varme og køling ved at anvende varmen i luften eller vandet til at producere fjernvarme eller fjernkøling. En sådan varmepumpe kan f.eks. anvendes til at producere køling om sommeren og varme om vinteren. En varmepumpe kan også udnyttes til at bruge grundvand som friskøling om sommeren og om vinteren udnytte varmen

⁶ LBK nr. 119 af 06/02/2020 - Bekendtgørelse af lov om elforsyning

i grundvandet til at producere rumvarme og varmt brugsvand. Det er desuden muligt at tilrettelægge systemet således, at varmepumpen leverer begge ydelser samtidigt, f.eks. til brug for supermarkeder, der vil have brug for levering af såvel rumvarme og varmt brugsvand som køling til kølediskene. Større anlæg vil kunne levere kølet vand til et fjernkølingsnet og opvarmet vand til et fjernvarmenet. Fjernkølingsnettet og fjernvarmenettet vil levere vandet videre til henholdsvis køle- og varmekunderne.

Rene fjernkølingsproduktionsanlæg eller fjernkølingsnet, der leverer køling fra et centralt anlæg skal godkendes efter reglerne i lov om fjernkøling⁷ og bekendtgørelse om godkendelse af projekter for industri- og fjernkølingsanlæg (Industri- og køleprojektbekendtgørelse⁸).

Følgende anlæg er ikke kollektive varmeforsyningsanlæg i varmeforsyningslovens forstand:

- Anlæg, hvis hovedformål er at levere energi til andet end opvarmning af bygninger og varmt brugsvand, f.eks. til fremstilling af industri-, landbrugs- eller gartneriprodukter. Hvis et anlæg leverer energi til både opvarmning/varmt brugsvand og til procesformål, skal kommunen vurdere, hvad hovedformålet med anlæggets energiproduktion er. Udgangspunktet for kommunens vurdering vil være, til hvilket formål over halvdelen af energiproduktionen går. Hvis anlægget hovedsageligt producerer til industri- eller procesformål, dvs. over 50 pct., og har en indfyret termisk kapacitet på over 20 MW, skal anlægget godkendes efter bekendtgørelse om projekter for industri- og fjernkølingsanlæg. I så fald skal det som udgangspunkt undersøges, om det er fordelagtigt at udnytte overskudsvarme fra anlægget f.eks. til fjernvarme.
- Anlæg for virksomhed, der er reguleret i lov om naturgasforsyning, lov om anvendelse af Danmarks undergrund (geotermianlæg) eller lov om elforsyning (bortset fra kraftvarmeanlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder). Det vil blandt andet sige, at større kraftvarmeværker samt den del af et naturgasprojekt, der er omfattet af Evidas bevilling efter naturgasforsyningsloven § 14 a, ikke er godkendelsespligtigt efter varmeforsyningslovens regler.
- Kraftvarmeanlæg med en eleffekt over 25 MW behandles efter elforsyningsloven. Projekter for disse anlæg skal dog tillige godkendes efter varmeforsyningslovens regler, hvad angår varmeforsyningsdelen af projektet. Varmeforsyningsprojektet vil ofte omfatte varmeudtag, varmetransmission fra værket til en eksisterende fjernvarmecentral og områdeafgrænsning for det kraftvarmeforsynede område i forhold til andre forsyningsformer og brændsler.
- Rene fjernkølingsanlæg, dvs. anlæg, der kun producerer køling, men ikke samtidig varme. Disse anlæg godkendes efter lov om fjernkøling og industri- og kølebekendtgørelsen.

Bilag 1 til projektbekendtgørelsen opregner de konkrete situationer, der kræver udarbejdelse af et projektforslag. Hvis der f.eks. blot skiftes brændsel, uden at der af den grund foretages ændringer i anlægget, skal der også udarbejdes et projektforslag. Brændselsvalg har været og er fortsat et væsentligt reguleringspunkt, og derfor skal kommunen godkende skift til et andet brændsel. Det gælder også, hvis der skiftes fra f.eks. fossil olie til bio-olie.

Hvis der i projektgodkendelsen er stillet vilkår for anlægget, vil ændringer af driften, der går ud over de stillede vilkår, skulle godkendes i et nyt projektforslag. Hvis f.eks. et affaldsforbrændingsanlæg er blevet godkendt med vilkår om afbrænding af en maksimal mængde affald, vil afbrænding af en større mængde affald (også

⁷ LBK nr 804 af 12/08/2019 – Bekendtgørelse af lov om fjernkøling

⁸ BEK nr 564 af 02/06/2014 – Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for industri- og fjernkølingsanlæg

uden tekniske ændringer i anlægget) kræve en forudgående projektkodkendelse. Der vil dog ikke skulle ske godkendelse af et nyt projektforslag, såfremt der er tale om ændringer, der er muliggjort af ændringer i forsyningslovgivningen, eksempelvis i varme-, el- eller naturgasforsyningslovene. Kommunalbestyrelsen bør i sådanne situationer sørge for at opdatere projektkodkendelsen, således at tilladelsen for anlægget og produktionen på anlægget afspejler de gældende regler.

1.3.2 VEDLIGEHOLDELSES- OG REPARATIONSARBEJDER

Vedligeholdelses- og reparationsarbejder skal projektkodkendes, hvis de i væsentlig grad indebærer en forbedring eller ændring af anlæggets drifts- og energiøkonomi eller levetid. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor der gennemføres en totalrenovering af et helt fjernvarmeområde, eller hvor der som led i renoveringer ændres på kapacitets- og/eller driftsforhold.

Væsentlige ændringer i forsyningsområdet er godkendelsespligtige, da et forsyningsselskab ikke må kunne overtage et varmemarked uden kommunalbestyrelsens godkendelse ved f.eks. at tilslutte mindre områder ad gangen.

En løbende udskiftning af komponenter som led i almindeligt vedligehold og reparation kræver ikke udarbejdelse af projektforslag. Derimod vil en omfattende renovering, hvor omkostningerne overstiger 50 pct. af investeringsomkostninger for en ny lignende enhed i hvert tilfælde kræve et projektforslag, jf. projektbekendtgørelsens § 3, stk. 2. Baggrunden er, at det i denne forbindelse skal overvejes, om der er andre, mere fordelagtige alternativer end en omfattende renovering. For produktionsanlæg henviser *enhed* i denne sammenhæng til hver enkelt produktionsenhed, f.eks. en blok på et større kraftvarmeanlæg. For ledningsnet henviser *enhed* i denne sammenhæng til delområder i nettet, der kan anses for en enhed.

Denne specifikation af vedligeholdelses- og reparationsarbejder er en implementering af energieffektivitetsdirektivets artikel 2, nr. 44⁹.

Kommunalbestyrelsen afgør i tvivlstilfælde, om et vedligeholdelses- og reparationsarbejde i væsentlig grad indebærer en forbedring af et anlægs drifts- og energiøkonomi eller levetid, og hvorvidt der er tale om vedligehold eller renovering af en selvstændig enhed. Et renovationsprojekt, der ikke opfylder energieffektivitetsdirektivets kriterium jf. ovenfor, skal alligevel forelægges til godkendelse, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at det i væsentlig grad indebærer en forbedring af anlæggets drift- og energiøkonomi eller levetid.

Fjernvarmeselskabet og kommunalbestyrelsen kan lette behandlingen af renoveringer, der skal foretages over en årrække ved at udarbejde eller godkende en etapeopdelt renoveringsplan, der omfatter alle nye godkendelsespligtige enkeltprojekter. Herved undgås det at behandle mange små renoveringsprojekter, jf. projektbekendtgørelsens § 16 stk. 7.

Som eksempel på projekter, der er undtaget fra godkendelse efter projektbekendtgørelsen, kan nævnes etablering og udskiftning af stikledninger inden for forsyningsområdet og lignende. Desuden kan det efter Energi styrelsens praksis tillades at forsyne en bygning lige uden for forsyningsområdet uden forudgående projektkodkendelse, hvis bygningen kan nås med en stikledning. Der henvises til vejledningens afsnit 3.2.2.

---

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A02012L0027-20201026>

1.3.3 DISPOSITIONER TIL GENNEMFØRELSE AF PROJEKTER

Eksempler på retlige og faktiske dispositioner kan være følgende (listen er ikke udtømmende):

- Påbud til et kollektivt varmforsyningsanlæg om at gennemføre et projekt, jf. varmforsyningslovens § 6, stk. 3.
- Påbud til et kollektivt varmforsyningsanlæg om indretning af produktionsanlæg og anvendelse af bestemte former for energi, jf. varmforsyningslovens § 7, stk. 1, nr. 1.
- Påbud om blokvarmecentralers tilslutning til fjernvarme- og naturgasforsyning, jf. varmforsyningslovens § 7, stk. 1, nr. 2.
- Ekspropriation, jf. varmforsyningslovens §§ 16-19.
- Indgåelse af bindende kontrakter i forbindelse med f.eks. indkøb af anlæg, varmelevering m.v. samt påbegyndelse af bygge- og anlægsarbejder, uden at de er betinget af en senere projektkendelse.

Når kommunalbestyrelsen har endeligt godkendt et projektforslag, kan der indgås bindende aftaler om indkøb af anlæg m.v. Aftaler kan også indgås inden projektkendelsen, hvis disse gøres betingede af en senere projektkendelse.

Hvis der foretages retlige eller faktiske dispositioner inden projektkendelsen eller behandlingen af en klagesag, der har opsættende virkning, kan der pålægges bødestraf, jf. projektbekendtgørelsens § 26.

Kapitel 2 - DEN KOMMUNALE VARMEPLANLÆGNING

2.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 4 – KOMMUNENS OPGAVE

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal udføre planlægning for varmforsyningen i kommunen, bl.a. til brug for kommunalbestyrelsens behandling og godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Denne varmeplanlægning skal ske i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter, f.eks. virksomheder med særlige energi- og varmebehov eller med særlige muligheder for at foretage el- og varmeproduktion.

Stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at

- 1) *planlægge varmforsyningen,*
- 2) *drage omsorg for, at der udarbejdes projekter herfor, jf. § 8 i lov om varmforsyning,*
- 3) *behandle og godkende projekter, der opfylder gældende betingelser m.v., og*
- 4) *påse, at projekter gennemføres inden for de gældende frister, eventuelt i form af påbud.*

2.1.1 DEN OVERORDNEDE VARMEPLANLÆGNING

De varmeplaner, som er godkendt før ikrafttrædelse af varmforsyningsloven af 1990, kan fortsat være gældende. Af lovbemærkningerne til varmforsyningsloven af 1990 fremgår det, at disse planer fortsat er gældende, indtil de afløses af kommunalt godkendte projektforslag. En kommunes varmeplanlægning kan derfor udgøres af både varmeplaner fra før 1990 og af projektforslag fra efter 1990.

Kommunerne kan efter lovændringen i 1990 ikke længere med hjemmel i varmforsyningsloven godkende bindende varmeplaner. Der er dog stadig kommuner, som finder det hensigtsmæssigt at udforme en varmeplan, der angiver de overordnede rammer for kommunens varmeplanlægning. Dette kan være et godt redskab til at give et overblik og udforme en strategi for kommunens varmeplanlægning. Disse varmeplaner er dog, jf. ovenfor, ikke bindende, hverken for borgere eller virksomheder. Varmeplanerne har derfor karakter af hensigtserklæringer, og vil i praksis primært være et politisk værktøj.

Kommunerne har ofte lokalpolitiske målsætninger om f.eks. CO₂-neutralitet, energibesparelser m.v., hvorfor nogle kommuner vælger at føre en mere aktiv kommunal varmeplanlægning, f.eks. ved at vedtage en strategisk energiplan for kommunen. Ved at planlægge strategisk vil kommunerne kunne bidrage til, at potentialet for energibesparelser og et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt forbrug af energi kan udnyttes mest muligt. Det er frivilligt for kommunerne, om de vil udarbejde strategiske energiplaner.

Energistyrelsen har udarbejdet særskilte vejledninger om strategisk energiplanlægning. Vejledningerne kan findes på Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk.

På baggrund af ovenstående omfatter den kommunale varmeplanlægning i dag: godkendte varmeplaner fra før 1990 og projekter efter 1990 samt politiske værktøjer som varmeplaner strategisk energiplaner.

Kommunernes varmeplanlægning og projektbehandling skal generelt sikre, at varmforsyningslovens formål og de til enhver tid overordnede energipolitiske målsætninger tilgodeses.

Kommunernes varmeplanlægning og projektbehandling skal tillige specifikt sikre:

- At der foreligger en opdateret viden om varmforsyningsforhold som grundlag for omlægninger af varmforsyningen

- At omlægninger af varmeforsyningen iværksættes, jf. lokale hensyn og overordnede forudsætninger
- At varmeforsyningsprojekter gennemføres i overensstemmelse med de samfundsmæssige hensyn, der er forudsat i varmeforsyningsloven og i overensstemmelse med projektforslag, der er godkendt efter reglerne i projektbekendtgørelsen.

Overordnet gælder, at projektforslagene skal bidrage til at opfylde varmeforsyningslovens formålsbestemmelser. Varmeforsyningslovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske og miljøvenlige anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt brugsvand. Det samfundsøkonomiske mest fordelagtige projekt skal findes ved en samfundsøkonomisk analyse. Energistyrelsen har udarbejdet en særskilt vejledning om, hvordan den samfundsøkonomiske analyse gennemføres: '*Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energi området*'. Vejledningen kan findes på Energistyrelsens hjemmeside.

Den kommunale varmeplanlægning skal i praksis udføres i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter, og den skal koordineres med den fysiske planlægning og anden sektorplanlægning. Der henvises til vejledningens afsnit 2.1.2 og 4.3. Kommunen har også mulighed for selv at initiere projekter, jf. varmeforsyningsloven § 8. Der henvises til vejledningens afsnit 2.1.3.

2.1.2 SAMARBEJDE OM PLANLÆGNINGEN

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at varmeforsyningsplanlægningen følger med den øvrige udvikling i kommunen. Det skal sikres, at de fornødne initiativer i forhold til forsyningsselskaber, bygherrer og andre relevante aktører iværksættes, så snart forholdene tilsiger det.

Den kommunale varmeplanlægning skal udføres i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter. Ved forsyningsselskab forstås kollektivt varmeforsyningsanlæg, herunder også distributionsnet til fremføring af naturgas, defineret i projektbekendtgørelsens § 2, nr. 1, samt elnetselskaber.

Producenter og leverandører af ledningsbunden energi, herunder bl.a. forsyningsselskaber, samt varmeforbrugere er væsentlige bidragsydere til det opdaterede vidensgrundlag for varmeplanlægningen. Fra forsyningsselskaber mv. fås oplysninger om produktionsanlæg, brændselsforbrug, varmeproduktion/-levering, netforhold, tilslutningsforhold, forsyningsselskabernes vurdering af muligheder for kraftvarmeforsyning, anvendelse af biobrændsler, afgrænsning af nyt forsyningsområde m.v. Producenter og leverandører af ledningsbunden energi, herunder bl.a. forsyningsselskaber, samt varmeforbrugere er forpligtede til at give samtlige relevante oplysninger til kommunen, jf. varmeforsyningslovens § 4, stk. 3.

De andre berørte parter, der kan være medvirkende i planlægningen, er:

- virksomheder med særligt energi- eller varmebehov, f.eks. potentielle overskudsvarmeleverandører og fjernkølingsvirksomheder
- virksomheder med mulighed for kraftvarmeproduktion,
- eksisterende varme- og kraftvarmeproducenter i det sammenhængende fjernvarmenet,
- lokale eldistributionsselskaber og eltransmissionsselskabet
- brændselsleverandører (leverandører af biomasse, affald, landmænd som leverandører af biogas/gylle og energiafgrøder m.v.),
- relevante lokale foreninger (f.eks. grundejerforeninger, landboforeninger), energigrupper m.m. og særlige storforbrugere f.eks. statslige institutioner, og
- andre berørte kommuner.

2.1.3 KOMMUNALBESTYRELSENS ANSVAR FOR UDARBEJDELSEN AF PROJEKTER

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der udarbejdes projekter i overensstemmelse med varmemforsyningslovens forudsætninger og de lokale hensyn for omlægning af varmemforsyningen. Kommunalbestyrelsen kan efter varmemforsyningslovens § 8 pålægge et kollektivt varmemforsyningsanlæg at udarbejde projekter efter varmemforsyningslovens §§ 6 og 7.

Ifølge varmemforsyningslovens § 6, stk. 1 skal der udarbejdes projekter, der belyser mulighederne for:

- 1) *"at et anlæg forsyner et nærmere angivet område med energi til opvarmningsformål i et nærmere givet omfang,*
- 2) *at anlægget indrettes på en måde, som sikrer den mest økonomiske anvendelse af energi,*
- 3) *at anlægget samkøres med andre anlæg samt*
- 4) *at anlæg over 1 MW overgår til kraftvarmeproduktion"*

I medfør af § 6, stk. 3 i varmemforsyningsloven kan kommunalbestyrelsen påbyde et kollektivt varmemforsynings-selskab at gennemføre et godkendt projekt inden en vis frist. Hvis projektet gælder et fjernvarmeanlægs omstilling til kraftvarme eller andet brændsel, skal kommunalbestyrelsen anmode fjernvarmeselskabet om at forestå projektudarbejdelsen. Gælder det omstilling til kraftvarme, skal kommunalbestyrelsen desuden anmode det pågældende elnetselskab om at deltage i projektudarbejdelsen, jf. projektbekendtgørelsens § 4 stk. 1.

Hvis et privat kollektivt varmemforsyningsanlæg ikke mener at kunne opfylde et ovennævnt påbud, jf. punkterne 1-3 i varmemforsyningslovens § 6, stk. 1, kan det kræve, at kommunen overtager anlægget. Hvis et kollektivt varmemforsyningsanlæg ikke ser sig i stand til at efterkomme et påbud om etablering af produktionsanlæg til kraftvarmemforsyning inden for en given frist, jf. varmemforsyningslovens § 6 stk. 1, nr. 4 og stk. 3, vil det være forpligtet til at lade andre overtage etablering og drift af anlægget, og i fornødent omfang stille eksisterende faciliteter, produktionsanlæg m.v. til rådighed. Kan kommunalbestyrelsen og det kollektive varmemforsyningsanlæg ikke nå til enighed om vilkårene for en overtagelse, fastsættes vilkårene af Forsyningstilsynet.

Kommunalbestyrelsen kan i medfør af varmemforsyningslovens § 7, stk. 1 pålægge et kollektivt varmemforsyningsanlæg at indrette det kollektive produktionsanlæg således, at angivne former for energi kan anvendes i produktionen, hvis det forudsættes i et godkendt projekt. Desuden kan der gives påbud om, at bestemte former for energi i produktionen anvendes i et nærmere fastsat omfang, hvis det forudsættes i et godkendt projekt.

Kommunalbestyrelsen skal desuden tage stilling til eventuel ekspropriation, der måtte være nødvendig for et projekts gennemførelse, jf. varmemforsyningslovens §§ 16-19.

2.1.4 DEN GODKENDEDE MYNDIGHED – DELEGATION

Kommunalbestyrelsen er varmeplan- og godkendelsesmyndighed. Kompetencen til at kunne træffe afgørelse efter projektbekendtgørelsen vil kunne delegeres til et (stående) udvalg eller forvaltningen i overensstemmelse med de generelle forvaltningsretlige og kommunalretlige principper om delegation.

Det er kommunalbestyrelsen, der kan afgøre, hvorvidt kompetencen til at træffe afgørelse efter projektbekendtgørelsen delegeres, og efter hvilken delegationsmodel. Lovgivningen på varmemforsyningsområdet indeholder ikke et forbud mod delegation. Det forhold at kommunalbestyrelsen er anført som det kompetente organ, indebærer ikke et forbud mod intern delegation.

2.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 5 – KOORDINERING MED ANDEN LOVGIVNING

§ 5. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at planlægningen efter § 4 inddrages i forbindelse med den fysiske planlægning samt kommune- og lokalplanlægningen, bl.a. i forbindelse med revision eller ændring af kommuneplaner eller ved vedtagelse af lokalplaner. Kommunalbestyrelsen drager desuden omsorg for, at varmeplanlægningen i øvrigt er koordineret med planlovgivningen og anden lovgivning, herunder med reglerne om vurdering af større anlægs virkning på miljøet (VVM), byggelovgivningen og miljøbeskyttelseslovgivningen.

Kommunalbestyrelsen skal sørge for at koordinere varmeplanlægningen med anden kommunal planlægning. Det gælder især den fysiske planlægning, hvor koordinationen f.eks. indebærer følgende opgaver for kommunen:

- I tilfælde af ændringer i byudviklingen, f.eks. ved inddragelse af nye områder til bebyggelse eller ved etablering af større erhvervsvirksomheder, skal kommunalbestyrelsen vurdere, om der skal udarbejdes projekter for det nye områdes varmemforsyning. Vurderingen kan baseres på det opdaterede kommunale varmeplanlægningsgrundlag.
- Når kommuneplaner ændres, eller der gennemføres nye lokalplaner, skal kommunalbestyrelsen sørge for at inddrage planlægningen af varmemforsyningen for det pågældende område fra begyndelsen.
- Varmeplanlægningens koordinering med anden lovgivning gælder især miljølovgivning, planlovgivning og byggelovgivning, idet der ofte skal opnås godkendelse af projekter efter disse love. Der kan også være lovmæssige bindinger for et givent projekt efter anden lovgivning, f.eks. naturfredningsloven.
- Kommunens sagsbehandling af anmodninger om byggetilladelse, hvor kommunen skal inddrage eventuelle pålæg om forbrugerbindinger til den kollektive varmemforsyning (aftage-, tilslutnings- og forblivelsespligt).

Kapitel 3 - FORUDSÆTNINGER FOR KOMMUNALBESTYRELSENS GODKENDELSE AF PROJEKTER FOR KOLLEKTIVE VARMEFORSYNINGSANLÆG

3.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 6 – DET SAMFUNDSØKONOMISKE KRAV

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal anvende forudsætningerne i dette kapitel ved behandling af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Kommunalbestyrelsen skal desuden i overensstemmelse med § 1 i lov om varmforsyning og § 19, stk. 2, i denne bekendtgørelse sørge for, at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt, jf. dog § 9, § 14 og § 16, stk. 5.

En forudsætning for at kommunalbestyrelsen kan godkende et projektforslag, er, at projektforslaget er i overensstemmelse med varmforsyningslovens formålsbestemmelse om at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljømæssige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Inden for de rammer, som det samfundsøkonomiske krav stiller, skal energiforsyningens afhængighed af fossile brændsler formindskes, og samproduktion af el og varme fremmes mest muligt.

Den samfundsøkonomiske analyse skal udarbejdes i overensstemmelse med Energistyrelsens *'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet'*. Energistyrelsen anbefaler derfor, at den samfundsøkonomiske analyse udarbejdes efter *'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet'*. Fravælges metoden i vejledningen, skal den samfundsøkonomiske analyse være af tilsvarende karakter.

I den samfundsøkonomiske analyse indregnes såvel samfundsøkonomiske som miljømæssige forhold. Resultatet af den samfundsøkonomiske analyse, hvor projektforslaget sammenlignes med relevante alternativer, vil som udgangspunkt vise, om projektforslaget er i overensstemmelse med varmforsyningslovens formålsbestemmelse. Kommunalbestyrelsen kan alene godkende det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt. Der er dog enkelte undtagelser, herunder projekter for visse transmissionsnet samt projekter der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, jf. projektbekendtgørelsens § 9, § 14 og § 16, stk. 5.

Energistyrelsen har udarbejdet *'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet'*, *'Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner'*, *'Vejledning i brugerøkonomisk kontrolberegning'* samt forskellige teknologikataloger til brug for udarbejdelsen af den samfundsøkonomiske analyse.

Projektansøger skal i den samfundsøkonomiske analyse anvende Energistyrelsens seneste samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger, dvs. dem der gælder på afgørelsestidspunktet.

Kommunalbestyrelsen skal anmode om, at de i projektansøgningen anvendte forudsætninger opdateres, hvis der ikke foreligger et godkendt projektforslag senest ét år fra ansøgningstidspunkt. Kommunalbestyrelsen kan desuden til hver en tid beslutte, at projektansøger skal opdatere de i projektansøgningen anvendte beregningsforudsætninger.

Den samfundsøkonomiske analyse skal udarbejdes i overensstemmelse med *'Vejledningen i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet'*, mens teknologikatalogerne skal anvendes som en overordnet vejledning. Beregningen af de samfundsøkonomiske konsekvenser af et projektforslag skal i videst muligt omfang afspejle de reelle forhold ved gennemførelse af projektforslaget. Hvis der kan dokumenteres mere konkrete, relevante data eller metoder af tilsvarende karakter, kan disse lægges til grund for den samfundsøkonomiske vurdering. Det er op til kommunen at vurdere, om der er konkrete, relevante data eller metoder af tilsvarende

karakter for lokale forhold, der indgår eller bør indgå i den samfundsøkonomiske vurdering. Reglerne medfører, at kommunen ved den samfundsøkonomiske vurdering af projektet har kompetence til at udøve et vist skøn.

Ovenstående indebærer ikke, at de data og metoder der anvendes, uden videre kan vælges lokalt af de enkelte projektansøgere eller kommuner. Formålet med kravet om en samfundsøkonomisk vurdering af projektet i projektbekendtgørelsen og Energistyrelsens udgivelse af beregningsforudsætninger, vejledninger og teknologikataloger er netop at give kommunerne mulighed for at vurdere om konsekvenserne ved gennemførelse af projektet, i forhold til referencen og alternativer, er opgjort på et gennemsigtigt og sammenligneligt grundlag. Det sikres hermed, at der alene godkendes projekter, som er økonomisk fordelagtige for samfundet og dermed, at formålet med varmeforsyningsloven overholdes.

Uanset om Energistyrelsens teknologikataloger eller alternative data og metoder anvendes, skal de økonomiske konsekvenser for forbrugerne, energi-, og miljømæssige vurderinger, samfunds- og selskabsøkonomiske vurderinger, samt samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier som nævnt i projektbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 8-10, vedlægges projektforslaget i en form, der gør det muligt at se alle forudsætninger for beregningerne, herunder at genskabe beregningerne, jf. projektbekendtgørelsens § 16, stk. 2.

I den samfundsøkonomiske vurdering indgår kun konsekvenser i Danmark af de anlæg, der planlægges etableret eller ændret. Et anlægstilskud vil f.eks. medføre en mere gunstig selskabs- eller brugerøkonomi, men kan ses som en overførsel og vil derfor ikke umiddelbart påvirke samfundsøkonomien. Tilskuddet skal dog finansieres gennem et højere skatteprovenu, hvilket medfører et skatteforvridningstab, som er en samfundsøkonomisk omkostning. Derimod skal EU-tilskud eller andre udenlandske tilskud, som ændrer den danske samfundsøkonomi positivt, indgå i den samfundsøkonomiske beregning. For yderligere vejledning om de samfundsøkonomiske vurderinger, henvises der til 'Vejledningen i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet' på Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk.

PROJEKTER FOR DISTRIBUTIONSNET OG TRANSMISSIONSNET

3.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 7 – FORBUD MOD ETABLERING AF NATURGASNET

§ 7. Kommunalbestyrelsen kan kun godkende projekter for naturgasdistributionsnet, hvis projektet ikke ændrer områdefrænsningen mellem naturgasforsyningen og fjernvarmeforsyningen, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan ikke godkende etablering af individuel naturgasforsyning i eksisterende mindre bysamfund uden for kollektivt forsynede områder.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan ikke godkende projekter for naturgasdistributionsnet, hvis projektet vedrører et område, hvor 75 pct. eller mere af bygningsmassen er omfattet af forbuddet mod installation af naturgasfyr i bygningsreglementet, jf. dog stk. 4. Ved bygningsmassen forstås det opvarmede antal kvadratmeter.

Stk. 4. Stk. 3 gælder ikke for

- 1) projekter for distributionsnet, der transporterer biogas eller anden forgæst biomasse, eller*
- 2) projekter for etablering af naturgasledninger til forsyning af bygninger, der har fået dispensation fra forbuddet mod installation af naturgasfyr i bygningsreglementet.*

Projektbekendtgørelsens § 7, stk. 1 fastsætter, at kommunalbestyrelsen ikke kan godkende projekter for naturgasdistributionsnet i områder godkendt til fjernvarmeforsyning. Der vil efter § 7, stk. 1, stadig kunne godkendes projekter for gasdistributionsnet, når nettet ikke er en del af det såkaldte naturgasnet og udelukkende transporterer andre brændbare gasarter end naturgas til rumopvarmning og varmt brugsvand.

§ 7, stk. 2 og 3, fastlægger de tilfælde, hvor et område, der ikke er et fjernvarmeområde, ikke kan udlægges til individuel naturgasforsyning.

Efter § 7, stk. 2, kan der ikke godkendes individuel naturgasforsyning i eksisterende mindre bysamfund. Baggrunden herfor er, at disse byer skal friholdes til biomassebaseret fjernvarme, kraftvarme eller tilsvarende miljøvenlig forsyning.

Efter § 7, stk. 3, kan der ikke godkendes etablering af naturgasnet i områder, hvor 75 pct. eller mere af bygningsmassen er omfattet af forbuddet mod installation af naturgasfyr i bygningsreglementet. Naturgasforsyningen vil således heller ikke kunne udvides til et område i en i øvrigt naturgasforsynet by, når sådan en stor del af områdets bygningsmasse er omfattet af forbuddet mod naturgasfyr.

Det er kommunalbestyrelsen, der i forbindelse med behandlingen af projektforslaget foretager en vurdering af området og bygningsmassen.

Efter lov nr. 577 af 18. juni 2012 om ændring af lov om varmeforsyning, lov om elforsyning og byggelovens § 3 nr. 3 (nu indsat som byggelovens § 6, stk. 1, litra k.) er det ikke længere muligt at installere naturgasfyr i nybyggeri og ved udskiftning af opvarmningssystemet i eksisterende bygninger udenfor områder, hvor der er etableret naturgasnet, eller hvor der foreligger en projektgodkendelse for individuel naturgasforsyning udarbejdet inden 1. januar 2013. Selve forbuddet mod installation af naturgasfyr i nybyggeri og eksisterende bygninger er reguleret i bygningsreglementet. Kravet om god samfundsøkonomi vil som følge heraf normalt forhindre, at kommunalbestyrelsen kan godkende projekter for etablering af naturgasnet, herunder i områder med nybyggeri.

Formålet med projektbekendtgørelsens § 7 stk. 3 er at undgå, at kommuner skal behandle projekter, som typisk ikke vil være samfundsøkonomisk fornuftige, samt forebygge, at alle grundejere i området via byggeordningsbidraget betaler for de enkelte ejendommers forsyning med naturgas.

Kommunalbestyrelsen kan som bygningsmyndighed træffe afgørelse om dispensation jf. bygningsreglementets¹⁰ § 3. Hvis en bygning i et område, der ellers er omfattet af forbuddet mod naturgas, har fået dispensation fra dette forbud, vil der efter projektbekendtgørelsens § 7, stk. 4, kunne godkendes etablering af en naturgasledning til at forsyne bygningen.

Etablering af gasdistributionsnet til andre formål end rumopvarmning og forsyning med varmt brugsvand er ikke omfattet af varmeforsyningsloven, og skal derfor heller ikke projektgodkendes efter projektbekendtgørelsens regler. Det vil sige, at der kan etableres naturgasforsyning til virksomheder, der anvender naturgas til procesformål, også når de ligger i et område omfattet af § 7. Dette er under forudsætning af, at eventuelle andre krav i anden lovgivning er opfyldt.

3.2.1 FORSYNING UDEN FOR FORSYNINGSOMRÅDET VIA STIKLEDNING

Inden for et godkendt kollektivt forsynet område, kan der frit trækkes hovedledninger, fordelingsledninger og stikledninger til at forsyne områdets ejendomme.

¹⁰ BKG 2019-12-12 nr 1399 Bygningsreglement 2018

Hvis et kollektivt varmforsyningsanlæg vil forsyne ejendomme uden for forsyningsområdet, skal det som udgangspunkt projektgodkendes. Hvis ejeren af en ejendom ønsker at gøre brug af f.eks. fjernvarme, og ikke individuel naturgas i et område, der i et godkendt projekt er udlagt til naturgasforsyning, skal der derfor som udgangspunkt udarbejdes og godkendes et projektforslag for ændring af områdeafgrænsningen mellem naturgasforsyningen og fjernvarmeforsyningen.

Hvis forsyning af en ejendom ikke forudsætter en ændring af distributionsnettet, finder Energistyrelsen, at der ikke er tale om etablering af et nyt forsyningsområde. Derfor skal en sådan forsyning uden for det godkendte forsyningsområde heller ikke forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis forsyningen af den pågældende ejendom kan foretages ved alene at etablere en stikledning. F.eks. må et fjernvarmeselskab godt forsyne ejendomme i et naturgasområde via en stikledning, men det skal ske fra fjernvarmeselskabets aktuelle forsyningsområde. Det vil også sige, at den ledning, der er trukket ind i et naturgasområde til at forsyne en konkret ejendom, ikke må anvendes til at forsyne andre ejendomme i naturgasområdet.

Hvis der er tale om en procesledning, der planlægges opført igennem et kollektivt forsynet område, skal denne ledning ikke projektgodkendes, fordi procesvarmeforsyning ikke er godkendelsespligtigt efter reglerne i projektbekendtgørelsen. I dette tilfælde vurderer Energistyrelsen, at eventuel kollektiv varmforsyning fra procesledningen, omfattet af § 2 i varmforsyningsloven, skal projektgodkendes. På denne måde kan det afklares, om det er forsyningen samfundsøkonomisk fordelagtigt.

3.2.2 KOMPENSATION VED OMRÅDEKONVERTERING

Efter projektbekendtgørelsen fra 2018 (BEK nr. 1792 af 27/12/2018), som blev ophævet ved bekendtgørelse nr. 1794 af 2. december 2020¹¹, kunne kommunalbestyrelsen kun godkende projekter, der ændrede et områdes forsyningsform fra individuel naturgasforsyning til fjernvarme, hvis fjernvarmeforsyningsvirksomheden ydede en økonomisk kompensation til naturgasdistributionsselskabet. Kompensationskravet omfatter alene projektforslag, der er indsendt til kommunalbestyrelsen før 31. december 2021.

For projektforslag for konverteringen fra naturgas til fjernvarme indsendt før 31. december 2020, skal der betales kompensation for hver naturgasforsynet ejendom i området, der skifter til fjernvarme. Denne kompensation skal udbetales for alle ejendomme, der er naturgasforsynet på modtagelsestidspunktet, og som siden hen skifter til fjernvarme. Dette indebærer også ejendomme, der skifter varmforsyning efter 31. december 2020 som følge af projektforslaget. Der skal såvel betales kompensation for ejendomme, som både direkte og indirekte skifter til fjernvarme. En ejendom skifter indirekte til fjernvarme, hvis ejendommen i første omgang skifter fra naturgasforsyning til en anden opvarmningsform end fjernvarme, men senere alligevel overgår til fjernvarme. Der skal betales kompensation for skift til fjernvarme, der finder sted inden for tre år efter opsigelsen af naturgasforsyningen.

Desuden skal der betales kompensation for både naturgasforsynede ejendomme, der er beliggende i konverteringsområdet, og naturgasforsynede ejendomme uden for dette område, men som bliver konverteret via en stikledning. Dermed forebygges det, at kompensationspligten omgås ved at udarbejde projektforslag for et lille konverteringsområde, hvorfra også det omliggende område bliver konverteret.

---

¹¹ Projektbekendtgørelsen

3.2.2.1 KOMPENSATIONENS STØRRELSE

Kompensationen beregnes fra det tidspunkt, hvor opsigelsen af naturgasleverancen får virkning. Fjernvarme-forsyningsvirksomheden betaler naturgasdistributionsselskabet kompensationen, når fjernvarmeleverance til den pågældende ejendom påbegyndes.

Kompensationen for den enkelte ejendom beregnes efter det gennemsnitlige naturgasforbrug i de seneste tre år, regnet fra tidspunktet for forelæggelse af projektforslag til kommunalbestyrelsens godkendelse. Naturgas-selskaberne skal opbevare disse data til senere brug, når ejendomme de facto skifter og skal betale kompen-sation. Kommunen vil kunne anvende data om forbruget ved projektgodkendelse til at fastlægge grundlaget for kompensationen.

Det fremgår af bilag 2 til projektbekendtgørelsen fra 2018 (BEK nr. 1792 af 27/12/2018), hvad kompensations-beløbet skal være. Beløbet afhænger konkret af forbruget og hvilket naturgasselskab man har været tilsluttet. I bilag 2 til bekendtgørelsen fra 2018 er der fastsat 7 kategorier af ejendomme fra husstande med et lavt forbrug til storforbrugere. Beløbet for de forskellige kategorier af ejendomme er for HMN Naturgas I/S og Dansk Gas Distribution (tidligere DONG Gas Distribution A/S og Naturgas Fyn Distribution A/S, nu Evida) opgjort i selve bekendtgørelsen. Hvis det pågældende område ikke forsynes af et af disse naturgasdistributionsselska-ber, fastsætter klima-, energi- og forsyningsministeren efter ansøgning fra kommunen beløbet for de forskellige kategorier af ejendomme.

De beløb, som er opgjort i tabel 1 i bilag 2 til projektbekendtgørelsen fra 2018¹², skal fra og med 2012 først reduceres med 5 pct. og derefter fremskrives de efter udviklingen i Danmarks Statistiks nettoprisindeks i det forrige kalenderår.

3.3 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 8 – FORSYNINGSPLIGT

§ 8. En varmedistributionsvirksomheds eller naturgasdistributionsselskabs ret til at forsyne et område som følge af godkendelse af et projekt for naturgasdistributionsnet eller fjernvarmedistributionsnet medfører forsy-ningspligt over for de ejendomme, der er beliggende i område, fra tidspunktet for kommunalbestyrelsens god-kendelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En varmedistributionsvirksomheds eller et naturgasdistributionsselskab, der er forsyningspligtigt efter stk. 1, kan udskyde forsyningen af en ejendom i sit forsyningsområde, når bruger-, selskabs- eller samfunds-økonomiske hensyn tilsiger det. Forsyningen af ejendommen skal i så fald finde sted fra det tidspunkt, hvor der er forsyningsmulighed fra anlægget, dog senest fem år efter kommunalbestyrelsens godkendelse af pro-jektet.

Retten til at forsyne et område via kollektiv varmforsyning følger af en forsyningspligt. Et forsyningsselskab, der via godkendelse af et projekt efter kapitel 4 i projektbekendtgørelsen, har fået tildelt retten til at forsyne et område, har således pligt til at forsyne ejendommene i det pågældende område.

3.3.1 FORSYNINGSPLIGTEN KAN UDSKYDES

Efter projektbekendtgørelsens § 8, stk. 2 kan et forsyningsselskab udskyde forsyning af en ejendom i sit for-syningsområde, når bruger-, selskabs- eller samfundsøkonomiske hensyn tilsiger det. Forsyningen af ejen-domme skal i så fald finde sted fra det tidspunkt, hvor der er forsyningsmulighed fra anlægget, dog senest 5

¹² BEK nr. 1792 af 27/12/2018 – Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektiv varmforsyning.

år efter kommunalbestyrelsens godkendelse af projektet. Når der er forsyningsmulighed fra anlægget, eller de 5 år er gået, kan forsyningsselskabet ikke nægte at forsyne en ejendom i sit forsyningsområde.

Hvis forsyningsselskabet ikke mener at kunne eller ikke ønsker at forsyne alle ejendomme i sit forsyningsområde inden for 5 år efter, at området ved projektgodkendelse er blevet tildelt selskabet, skal der udarbejdes et projektforslag for ændring af områdeafgrænsningen væk fra kollektiv forsyning. Der henvises til vejledningens afsnit 3.3.2.

3.3.2 KONVERTERINGSPROJEKTER

Ved konverteringsprojekter vil forsyningspligten overgå fra et distributionsselskab til det andet fra tidspunktet for projektgodkendelsen. Det betyder bl.a., at hele området skal skifte status i Plandata.dk umiddelbart efter projektgodkendelsen. Der henvises til vejledningens afsnit 4.6.

Hvis forsyningsselskabet ikke kan eller ikke ønsker at gennemføre dele af eller hele projektet, skal der udarbejdes et projekt til ændring af områdeafgrænsningen væk fra kollektiv varmforsyning, som skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse. Bliver projektet godkendt, vil det område, som forsyningsselskabet ikke længere ønske at forsyne, blive individuelt forsynet. Kan kommunen ikke godkende det nye projektforslag om ændring af områdeafgrænsning, kan kommunalbestyrelsen i stedet påbyde et eksisterende kollektivt varmeforsyningsanlæg at gennemføre det godkendte projekt inden en vis frist, jf. Varmeforsyningsloven § 6, stk. 3.

Kommunalbestyrelsen indberetter ændringer af områdeafgrænsning på Plandata.dk, jf. § 21, stk. 2 i projektbekendtgørelsen. Der henvises til vejledningens afsnit 4.6.

Det bemærkes i øvrigt, at naturgasdistributionsselskaber til enhver tid har pligt til at forsyne eksisterende naturgaskunder. Efter naturgasforsyningslovens § 7, stk. 2¹³, har naturgaskunder ret til mod betaling at blive forsynet med naturgas. Denne ret gælder såvel kunder i et område udlagt til naturgasforsyning som andre, der er tilsluttet naturgasnettet. Det betyder, at forsyningspligten for naturgasdistributionsselskabet opretholdes over for de eksisterende naturgaskunder, også efter et område er konverteret til fjernvarme eller individuel forsyning.

3.3.3 OMRÅDER MED TILSLUTNINGS- OG FORBLIVELSESPLIGT

Ved projekter med tilslutnings- og forblivelsespligt følger forsyningspligten yderligere af tilslutningsbekendtgørelsen¹⁴. Dette gælder for tilslutnings- og forblivelsespligt pålagt efter såvel varmforsyningsloven som efter planloven. Det er efter den 1. januar 2019 ikke længere muligt for kommunalbestyrelsen at træffe nye beslutninger om pålæg af tilslutnings- eller forblivelsespligt jf. § 14 a i *LF97 af 20. december 2018* om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (nu indsat i varmforsyningslovens § 14 a). Nye ejendomme i områder med tilslutnings- og forblivelsespligt pålagt før 2019 kan dog stadig være omfattet af tilslutnings- og forblivelsespligt.

For ejendomme i områder med tilslutnings- og forblivelsespligt er der først pligt til at betale til den kollektive varmforsyning fra tilslutningstidspunktet, som er det tidspunkt, hvor der er forsyningsmulighed fra anlægget og hvor tilslutningsfristen er udløbet, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og stk. 3. For nybyggeri kan dette betyde, at der skal installeres et midlertidigt varmeforsyningsanlæg, hvis der ikke er forsyningsmulighed

¹³ LBK nr 126 af 06/02/2020 – Bekendtgørelse af lov om naturgas

¹⁴ BEK nr 904 af 24/06/2016 – Bekendtgørelse om tilslutning mv. til kollektive varmeforsyningsanlæg

fra det kollektive anlæg endnu. Det skyldes, at nybyggeri kan påkræves tilsluttet (dvs. at der kan opkræves betaling) fra ibrugtagningstidspunktet. Hvis der på det tidspunkt ikke er forsyningsmulighed fra anlægget, kan ejeren af ejendommen kræve, at forsyningsselskabet installerer et midlertidigt varmforsyningsanlæg til bebyggelsen uden ekstra udgift for ejeren, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 9, stk. 1. Udgifterne til det midlertidige anlæg dækkes af kommunen og forsyningsselskabet hver med halvdelen af udgiften.

Hvis et kollektivt forsynet område er pålagt tilslutnings- og forblivelsespligt, ophæves disse, hvis der godkendes et nyt projekt for varmforsyning af området. Hvis kommunalbestyrelsen godkender et projektforslag for konvertering af et naturgasområde til fjernvarme, ophæves en evt. tilslutnings- og forblivelsespligt til naturgas. Tilslutnings- og forblivelsespligt kan således ikke overføres til en anden kollektiv forsyningsform, såfremt pligten er pålagt ved et godkendt projektforslag efter tilslutningsbekendtgørelsen.

3.4 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 9 – TRANSMISSIONSNET

§ 9. Kommunalbestyrelsen skal uanset kravene i § 6 og § 19, stk. 2, godkende et projekt for transmissionsnet hvis

- 1) projektet vedrører en transmissionsledning mellem et fjernvarmenet, der er forsynet af et eller flere biomassebaserede varmeproduktionsanlæg, og et fjernvarmenet, der drives af en virksomhed, der er omfattet af bilag 2, og
- 2) de produktionsanlæg, der leverer biomassebaseret opvarmet vand, ikke tilsammen leverer mere end 8000 MWh årligt til det fjernvarmenet, der drives af en virksomhed, der er omfattet af bilag 2.

Bekendtgørelsens § 9, stk. 1, nr. 1 og 2 indeholder en undtagelse fra det samfundsøkonomiske krav ved projekter for en transmissionsledning mellem et biomasseforsynet fjernvarmeområde og et af de udvalgte fjernvarmenet nævnt i bekendtgørelsens bilag 2. Bestemmelsen har sin baggrund i energiaftalen af 22. marts 2012¹⁵. Det fremgår af denne aftale, at *"For at hjælpe de mindre nødlidende barmarksværker, der kæmper med høje varmepriser, gennemføres ændring af reglerne, således at de 35 barmarksværker med de højeste varmepriser ved dispensationsansøgning kan få lov til at installere en maksimalt 1 MW biomassefyret kedel til ren varmeproduktion"*.

Som opfølgning herpå blev varmforsyningsloven ændret således, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved fastsættelse af regler i projektbekendtgørelsen kunne inddrage overordnede samfundsmæssige hensyn. Hensigten hermed var ifølge bemærkningerne *"at muliggøre, at udvalgte fjernvarmenet kan blive forsynet med biomassevarme og dermed opnå lavere varmepriser"*. Lovændringen blev udmøntet i projektbekendtgørelsen og i forarbejderne er det fastslået, at lovgiver har haft til hensigt at forpligte kommunerne til at godkende omstillingsprojekter for de udvalgte fjernvarmenet, ikke alene med en afvigelse af biomasseforbuddet, men også uanset det samfundsøkonomiske krav.

Brugerøkonomien i projektforslag vedrørende de udvalgte fjernvarmenet skal således veje tungere end både hensynet bag biomassebegrænsningen i projektbekendtgørelsens § 19 stk. 4, og det samfundsøkonomiske krav i bekendtgørelsens §§ 6 og 19, stk. 2. I 2015 blev ordningen udvidet således, at yderligere 50 fjernvarmenet med de højeste varmepriser kan gøre brug af ordningen.

¹⁵ Energisaftalen af 22. marts 2012 - ens.dk/ansvarsomraader/energi-klimapolitik/politiske-aftaler-paa-energiomraadet/energiaftalen-22-marts-2012

Efter projektbekendtgørelsens § 9, stk. 1, nr. 1 og 2, kan kommunalbestyrelsen godkende en transmissionsledning fra et biomasseforsynet net til forsyning af et fjernvarmenet listet i bilag 2 uanset kravet om god samfundsøkonomi. Der må dog ikke leveres mere end 8.000 MWh biomassevarme årligt til barmarksværket.

3.4.1 KUN FORSYNING AF ANLÆG, IKKE KUNDER

Projekter for transmissionsnet kan godkendes af kommunalbestyrelsen uanset områdefrænsningen, da områdefrænsningen ikke påvirkes af placeringen af transmissionsnet. Godkendelsen af et sådant projektforslag betyder ikke, at området langs transmissionsledningen er kollektivt forsynet. Det skyldes, at formålet med ledningen ikke er at forsyne beboere eller virksomheder langs denne ledning, men alene at forsyne et produktionsanlæg eller et distributionsnet. Ønsker eksempelvis et forsyningsselskab at forsyne en virksomhed på denne strækning med energi til rumvarme og varmt brugsvand, og kan virksomhedens anlæg tilsluttes direkte på transmissionsledningen, skal denne tilslutning særskilt godkendes som projektforslag, såfremt der er tale om en varmekapacitet på minimum 0,25 MW.

3.4.2 SAMMENKOBLING AF NET

En transmissionsledning mellem to adskilte fjernvarmenet kan godkendes, såfremt projektforslaget for transmissionsledningen udviser en god samfundsøkonomi i forhold til driften af de to fjernvarmenet hver for sig. Ved sammenkobling af to eller flere mindre fjernvarmeområder, defineret i projektbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 14, gælder særlige forhold. Der henvises til vejledningens afsnit 4.1.8.

BRÆNDSLER

3.5 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 10 – FORBUDTE BRÆNDSLER

§ 10. *Kommunalbestyrelsen kan ikke godkende kul eller produkter, der kan anvendes som fødevarer, herunder fiske- og rapsolie, overskudssmør, korn og lignende, som brændsler til kollektive varmforsyningsanlæg.*

En række produkter kan generelt ikke godkendes af kommunalbestyrelsen som brændsler til kollektive varmforsyningsanlæg. Det drejer sig om kul og produkter, der kan anvendes som fødevarer.

Da forbuddet mod anvendelsen af fødevarer oprindeligt blev formuleret i 1990'erne, var det primært rettet mod overskudssmør, fiskeolie og korn. Imidlertid findes der nu på markedet bio-olie produkter, typisk fremstillet af raps, hvor det ikke er lige så entydigt at afgøre, om der er tale om fødevarer. Desuden er der bio-olie produkter, som har et non-food certifikat. Disse produkter må ikke omsættes som fødevarer ifølge EU-reglerne, og forhandles med et non-food certifikat efter regler udstedt af Fødevarestyrelsen.

For definitionen af hvornår et produkt er en fødevarer, henvises til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen m.m., der indeholder følgende definition af fødevarer: *"alle stoffer eller produkter, som, uanset om de er uforarbejdede eller helt eller delvis forarbejdede, er bestemt til eller med rimelighed må antages at skulle indtages af mennesker."*

3.6 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 11 – BRÆNDSLSVALG KRAFTVARMEANLÆG

§ 11. Ved projekter for kraftvarmeanlæg kan kommunalbestyrelsen godkende projektet, hvis der anvendes et eller flere af følgende brændsler, jf. dog § 13:

- 1) *Naturgas.*
- 2) *Biomasse.*
- 3) *Biogas, lossepladsgas eller anden forgasset biomasse.*
- 4) *Affald.*

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal indpasse biogas, lossepladsgas eller anden forgasset biomasse til kraftvarmeproduktion i den kollektive varmforsyning, hvis

- 1) *der er lokalt ønske herom, og*
- 2) *produktionsanlægget kan erhverve gassen til en pris, der ikke adskiller sig væsentligt fra prisen på den forsyning, som anlægget ellers har adgang til.*

Kommunalbestyrelsen kan godkende etableringen af kraftvarmeanlæg, såfremt anlægget anvender brændslerne anført i projektbekendtgørelsens § 11, stk. 1, nr. 1-4. Hvis anlægget har en eleffekt over 25 MW, skal projektet og dermed også brændselsanvendelsen ikke godkendes efter projektbekendtgørelsen, men efter elforsyningsloven. Elforsyningsloven indeholder ikke en begrænsning af anvendelse af kul til kraftvarmeproduktion.

Biogas, lossepladsgas og anden forgasset biomasse er prioriterede brændsler til kraftvarmeproduktion. Bestemmelsen har sin baggrund i den generelle forudsætningsskrivelse af 1. juli 1997, som blev sendt til samtlige kommunalbestyrelser. Heraf fremgår: *“Endvidere skal kommunalbestyrelserne indpasse biogas, lossepladsgas og anden forgasset biomasse til kraftvarmeproduktion i den kommunale varmforsyning, såfremt der er et lokalt ønske herom, og såfremt fjernvarmeværket kan erhverve gassen til priser, der ikke adskiller sig væsentligt fra prisen på den forsyning, fjernvarmeværket ellers har adgang til.”*

Forudsætningsskrivelse af 1. juli 1997 blev ophævet i 2005, hvorefter kommunernes behandling af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg skulle ske efter de regler, som blev fastlagt ved bekendtgørelse, i dette tilfælde projektbekendtgørelsens § 11, stk. 2.

Hvis der i lokalområdet er et ønske om at etablere et anlæg, der producerer biogas (biogasanlæg), lossepladsgas eller kan forgasse anden biomasse (forgasningsanlæg), skal kommunalbestyrelsen derfor give plads til anvendelsen af disse brændsler i fjernvarmeforsyningen, selvom fjernvarmenettet allerede forsynes af f.eks. et naturgasfyret kraftvarmeværk. Tilsvarende gælder, hvis et fjernvarmeselskab ønsker at modtage varme eller gas fra et allerede eksisterende biogas-, lossepladsgas- eller anden forgasset biomassebaseret kraftvarmeanlæg. En forudsætning herfor er dog, at anvendelsen af den producerede biogas eller forgasningsgas til kraftvarmeproduktion ikke fører til forhøjede varmepriser for forbrugerne i forhold til anvendelsen af alternative energikilder til kollektiv varmeproduktionen.

Det betragtes som et lokalt ønske, hvis kommunalbestyrelsen, forsyningsselskabet, en borgergruppe eller en (potentiel) producent af biogas/lossepladsgas/anden forgasset biomasse ønsker det. Det skal dog stadig være samfundsøkonomisk fordelagtigt.

3.7 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 12 – BRÆNDSLSVALG VARMEPRODUKTIONSANLÆG

§ 12. Ved projekter for varmeproduktionsanlæg til levering af opvarmet vand eller damp til et fjernvarmenet, der ikke forsynes med naturgasbaseret kraftvarme eller varme, kan kommunalbestyrelsen godkende projekter, som anvender brændsler, hvis der anvendes et eller flere af følgende brændsler, jf. dog § 13:

- 1) *Biomasse.*
- 2) *Biogas, lossepladsgas og anden forgasset biomasse.*
- 3) *Affald.*

Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at der ikke etableres naturgasbaseret varmeproduktion uden for de fjernvarmeområder, der allerede forsynes med naturgasbaseret varme eller kraftvarme. I fjernvarmeområder uden eksisterende naturgasbaseret varme- eller kraftvarmeproduktion kan kommunalbestyrelsen godkende brændselsbaserede varmeproduktionsanlæg, såfremt anlægget anvender brændslerne anført i § 12, stk. 1, nr. 1-3. Tilkoblingen af et naturgasfyret spids- og reservelastanlæg til et net medfører ikke i sig selv, at nettet bliver naturgasforsynet.

Ved projekter for etablering af biomassebaserede varmeproduktionsanlæg i mindre fjernvarmeområder defineret i projektbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 14, stilles det yderligere som krav, at projektet skal kunne påvise en brugerøkonomisk besparelse på mindst 1.500 kr. pr. år pr. standardhusstand sammenlignet med det samfundsøkonomisk næstbedste alternativ. Der henvises til vejledningens afsnit 4.1.8 samt Energistyrelsens 'Vejledning i brugerøkonomisk kontrolberegning'¹⁶. Kravet om brugerøkonomi finder kun anvendelse for projekter, der indgives og godkendes af kommunalbestyrelsen inden den 1. januar 2022, jf. projektbekendtgørelsen § 19, stk. 4. Efter denne dato gælder kun de øvrige krav til godkendelse i projektbekendtgørelsen.

Bestemmelsens anvendelsesområde er herudover begrænset til de tilfælde, hvor der etableres ny brændselsbaseret kapacitet, eller den eksisterende brændselsbaserede kapacitet øges.

3.7.1 VARMEPRODUKTIONSANLÆG DER IKKE ANVENDER BRÆNDEL

En række energiformer betragtes ikke som brændsler og er således ikke omfattet af projektbekendtgørelsen §§ 11 og 12. Der er kun tale om brændsel, hvis et produkt, som resultat af en kemisk reaktion, frembringer energi. Det betyder, at brændsler typisk kan være fossile som kul, olie og naturgas eller biomasseformer, som f.eks. flis og træpiller.

Derimod anvendes der ikke brændsel til at producere f.eks. solvarme og geotermi. Eldrevne varmepumper og elpatroner (dyppekoger/elkedler) betragtes ligeledes ikke som brændselsbaserede.

Tilsvarende er overskudsvarme ikke at betragte som brændsel. Dette gælder uanset, hvilken energiform, herunder brændsler, der er brugt til den oprindelige proces. Ved overskudsvarme forstås i denne sammenhæng restvarme/spildvarme fra en virksomhed, hvor der ikke er brugt ekstra brændsel eller el til at producere varmen. Der er således tale om et biprodukt til en anden og primær proces eller service, der ikke har varmeproducerende karakter.

¹⁶https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Analyser/vejledning_i_brugeroekonomisk_kontrolberegning.pdf

3.8 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 13 – BRÆNDSLSVALG SPIDS- OG RESERVEANLÆG

§ 13. Ved etablering af spids- og reservelastanlæg til levering af opvarmet vand eller damp kan kommunalbestyrelsen tillige godkende brændslerne mineralsk olie eller naturgas.

For spids- og reservelastanlæg kan kommunalbestyrelsen godkende anlæg, der anvender såvel brændslerne nævnt i projektbekendtgørelsens § 12 som mineralsk olie eller naturgas.

3.9 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 14 – PROJEKTER FOR BILAG 2 ANLÆG

§ 14. Ved projekter for etablering af et biomassebaseret varmeproduktionsanlæg til levering af opvarmet vand til et fjernvarmenet der drives af en virksomhed, jf. bilag 2, skal kommunalbestyrelsen uanset kravene i § 6 og § 19, stk. 2 og 4, godkende projektet, hvis

- 1) de produktionsanlæg, der leverer biomassebaseret opvarmet vand til det pågældende fjernvarmenet, sammenlagt ikke leverer mere til nettet end 8000 MWh årligt, og
- 2) det varmeproduktionsanlæg, der etableres efter stk. 1, har en kapacitet på maksimalt 1 MW.

§ 14 i projektbekendtgørelsen indeholder en undtagelse fra det samfundsøkonomiske krav i bekendtgørelsens §§ 6 og 19, stk. 2, og det midlertidige brugerøkonomiske krav i § 19, stk. 4. Undtagelsen gælder for projekter vedrørende biomasseforsyning af de fjernvarmenet, der drives af en virksomhed, som er nævnt i bekendtgørelsens bilag 2.

Bestemmelsen har sin baggrund i energiaftalen af 22. marts 2012. Af denne aftale fremgår bl.a.: *“For at hjælpe de mindre nødlidende barmarksværker, der kæmper med høje varmepriser, gennemføres ændring af reglerne, således at de 35 barmarksværker med de højeste varmepriser ved dispensationsansøgning kan få lov til at installere en maksimalt 1 MW biomassefyret kedel til ren varmeproduktion.”*

Som opfølgning herpå er varmeforsyningsloven ændret således, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved fastsættelse af regler i projektbekendtgørelsen kunne inddrage overordnede samfundsmæssige hensyn. Hensigten var *“at muliggøre, at udvalgte fjernvarmenet kan blive forsynet med biomassevarme og dermed opnå lavere varmepriser”* (citater fra lovbemærkninger). Lovændringen blev udmøntet i projektbekendtgørelsen og i forarbejderne (høringsnotat) er det fastslået, at lovgiver har haft til hensigt at forpligte kommunerne til at godkende omstillingsprojekter for de udvalgte barmarksværker m.v., ikke alene med en afvigelse fra biomasseforbuddet, men også uanset det samfundsøkonomiske krav. Ved lovændring i 2015 blev ordningen udvidet således, at yderligere 50 fjernvarmenet med de højeste varmepriser kan gøre brug af ordningen.

Brugerøkonomien ved projektforslag vedrørende de udvalgte barmarksværker skal således veje tungere end både hensynet bag brugerøkonomikravet og det samfundsøkonomiske krav i projektbekendtgørelsen §§ 6 og 19, stk. 4.

Undtagelsesbestemmelsen fastsat i projektbekendtgørelsens § 14 forpligter kommunalbestyrelsen til at godkende etablering af et biomassebaseret varmeproduktionsanlæg, hvis:

- fjernvarmenettet drives af én af de 85 virksomheder nævnt i bilag 2, og
- de produktionsanlæg, der leverer biomassebaseret opvarmet vand til det pågældende fjernvarmenet, sammenlagt ikke leverer mere end 8.000 MWh årligt.

De i alt 85 barmarksværker kan efter reglerne vælge selv at etablere en biomassekedel eller at udnytte et eksisterende biomassebaseret varmeproduktionsanlæg. Begge løsninger skal godkendes uanset kravet om god samfundsøkonomi. Der henvises til vejledningens afsnit 3.4 for regler om godkendelse af transmissionsledninger til et fjernvarmnet omfattet af bilag 2.

Det kan godt tillades, at flere anlæg leverer biomassebaseret varme til nettet, hvis grænsen på maksimalt 8.000 MWh årligt overholdes. Hvis der er tale om etablering af ny produktionskapacitet, kan kommunalbestyrelsen dog ikke se bort fra samfundsøkonomikravet i alle fjernvarmeområder og brugerøkonomikravet i de mindre fjernvarmeområder, hvis der ønskes at etablere et biomassebaseret anlæg med en kapacitet over 1 MW, eller hvis de biomassebaserede anlæg i fjernvarmenettet inkl. det ansøgte anlæg leverer mere end 8.000 MWh årligt til fjernvarmenettet.

PROJEKTER FOR BLOKVARMECENTRALER

Der er tale om en blokvarmecentral, hvis anlægget kan kvalificeres som et kollektivt varmeforsyningsanlæg, jf. varmeforsyningslovens § 2, stk. 1, nr. 4. Det betyder, at anlæggets hovedformål er rumopvarmning og forsyning med varmt brugsvand. Efter varmeforsyningslovens § 2, stk. 2 skal anlægget desuden have en kapacitet på 0,25 MW eller mere. Reservekapacitet skal ikke medregnes ved vurderingen af anlæggets varmekapacitet, men spidslastkapacitet skal. Blokvarmecentraler er defineret i bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3. Der henvises til vejlednings afsnit 1.2.2.

3.10 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 15 – BLOKVARMECENTRALER I FJERNVARMEOMRÅDER

§ 15. Ved projekter for blokvarmecentraler, der er beliggende i et fjernvarmeforsynet område, kan kommunalbestyrelsen kun godkende projektet, hvis blokvarmecentralen forsynes med fjernvarme, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for projekter for blokvarmecentralers udnyttelse af egen overskudsvarme eller produktion af egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper, hvis det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end forsyning med fjernvarme, eller hvis kommunalbestyrelsen har truffet beslutning efter stk. 3, 1. pkt. Stk. 1 finder endvidere ikke anvendelse for blokvarmecentraler beliggende i et område udlagt til kollektiv fjernvarmeforsyning efter 1. januar 2019.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at en eller flere blokvarmecentraler beliggende i et nærmere afgrænset område ikke skal være omfattet af stk. 1, hvis det kollektive varmeforsyningsanlæg, der leverer fjernvarme til blokvarmecentralen, er enig i beslutningen. Har kommunalbestyrelsen truffet beslutning efter 1. pkt., kan den eller de omfattede blokvarmecentraler uden kommunalbestyrelsens godkendelse installere og drive anlæg under 0,25 MW til udnyttelse af egen overskudsvarme eller produktion af egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper.

Stk. 4. Ved etablering af blokvarmecentraler med en varmekapacitet over 1 MW kan kommunalbestyrelsen som led i projektbehandlingen kræve, at mulighederne for anvendelse af biobrændsel bliver belyst.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at blokvarmecentraler placeret i fjernvarmeforsynede områder som udgangspunkt tilsluttes og forsynes med fjernvarme. Med "forsynes med" forstås i § 15, stk. 1, "pligt til at aftage

fra", hvilket er grundlaget for den såkaldte 'aftagepligt'. Aftagepligten betyder, at blokvarmecentralen som udgangspunkt skal dække det samlede varmebehov med fjernvarme, og således ikke kan vælge at supplere eller erstatte fjernvarmeforsyningen med en anden varmekilde.

Hvis en blokvarmecentral har et eksisterende eget varmeanlæg, der ikke skal udskiftes endnu, kan anlægget bibeholdes, til det skal udskiftes. F.eks. kan biomassebaserede blokvarmecentraler, der er etableret eller godkendt senest den 14. juni 1990, uanset kravene i projektbekendtgørelsens § 15, stk. 1, fortsætte med biomasseanvendelsen på det pågældende anlæg, jf. § 27, stk. 5. Der henvises til afsnit 8.1. Aftagepligten gør sig først gældende ved udskiftning eller renovering af anlægget. Projektet til etablering af et nyt anlæg eller ændring af det eksisterende skal forelægges kommunalbestyrelsen, jf. § 3 stk. 1 og 2. Kommunalbestyrelsen kan i udgangspunktet kun godkende fjernvarmeforsyning.

Forpligtelsen efter projektbekendtgørelsen til at tilslutte sig fjernvarmeforsyningen gælder også, når blokvarmecentralen ikke er etableret endnu. Det er nok, at der er tale om et stort byggeri, som ville kræve et anlæg med en kapacitet over 0,25 MW til at forsyne dette. Hvis byggeriet består af flere bygninger, skal det desuden vurderes, om det er samfundsøkonomisk mest fornuftigt, at bygningerne aftager varme fra samme vandbårne system. Hvis en eller flere boligblokke forsynes af uafhængige interne net, der hver især er under 0,25 MW, vil de ikke være blokvarmecentraler og dermed ikke være omfattet af forpligtelsen til at blive forsynet med fjernvarme.

Lavenergibygnings vil som regel have et lavt energiforbrug. Disse bygninger vil således normalt ikke være omfattet af reglerne for blokvarmecentraler, men når en lavenergibygning alligevel har så stort et varmebehov, at der skal et anlæg på minimum 0,25 MW til for at forsyne den, skal byggeriet i udgangspunktet forsynes med fjernvarme.

Aftagepligten gælder, uanset om der er pålagt tilslutnings- og forblivelsespligt i området. Hvis en blokvarmecentral er beliggende i et fjernvarmeforsynet område, der er omfattet af tilslutnings- eller forblivelsespligt, vil blokvarmecentralen stadig være omfattet af disse pligter, hvis aftagepligten ikke længere finder anvendelse, jf. bekendtgørelsens §15 stk. 2 og 3. Blokvarmecentralen vil således fortsat kunne være pålagt at bidrage til fjernvarmeforsyningsanlægget.

Med energiaftale af 29. juni 2018 blev det aftalt at ophæve muligheden for at pålægge nye forbrugerbindinger, herunder aftagepligt, efter 1. januar 2019. Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2 finder aftagepligten ikke anvendelse for blokvarmecentraler beliggende i et område udlagt til fjernvarmeforsyning efter den 1. januar 2019.

3.10.1 UNDTAGELSER FOR AFTAGEPLIGTEN

Med '*Klimaaftale for energi og industri mv. 2020 af 22. juni 2020*' var der enighed om, at aftagepligten til fjernvarme skulle moderniseres, for at muliggøre en øget udnyttelse af overskudsvarme og egen vedvarende energiproduktion.¹⁷

Efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2 kan kommunalbestyrelsen godkende et projekt for en blokvarmecentral beliggende i et fjernvarmeforsynet område, hvis blokvarmecentralen udnytter egen overskudsvarme eller etablerer egen varmeproduktion baseret på vedvarende energikilder, f.eks. eldrevne varmepumper. Det er en for-

¹⁷ Klimaaftale for energi og industri mv. 2020 af 22. juni 2020, s. 10, <https://kefm.dk/Media/4/2/aftaletekst-klimaaftale-energi-og-industri.22.06.2020pdf.pdf>

udsætning for godkendelsen, at projektet er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end forsyning med fjernvarme. Projektet kan både omhandle en fuld afkobling fra fjernvarmenettet, eller etableringen af supplerende varmeforsyning.

Projekter for udnyttelse af "egen" overskudsvarme og produktion af "egen" varme henviser hhv. til udnyttelse og produktion inden for det byggeri, som blokvarmecentralen er etableret i forbindelse med. Det betyder, at hvis aftagepligten ikke finder anvendelse, kan blokvarmecentralen f.eks. udnytte overskudsvarme fra en erhvervslejer i byggeriet eller anvende varmepumper på abonnement. Ejerforhold ift. hhv. bygning og produktionsanlæg eller overskudsvarmekilde er derfor ikke afgørende for, om kommunalbestyrelsen kan godkende et projekt iht. projektbekendtgørelsens § 15, stk. 2.

En godkendelse af et projekt for en blokvarmecentralens udnyttelse af egen overskudsvarme eller etableringen af egen varmeproduktion baseret på vedvarende energikilder, skal ske i overensstemmelse med projektbekendtgørelsens øvrige bestemmelser.

Kommunalbestyrelsen kan, jf. projektbekendtgørelsens § 15, stk. 3, ligeledes beslutte, at en eller flere blokvarmecentraler beliggende i et nærmere afgrænset område ikke skal være omfattet af aftagepligten til fjernvarme. En sådan beslutning kræver, at der er enighed mellem det kollektive varmeforsyningsanlæg, der leverer fjernvarme til blokvarmecentralen, og kommunalbestyrelsen. I områder, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om, at aftagepligten ikke skal gøre sig gældende, kan den eller de berørte blokvarmecentraler frit etablere anlæg under 0,25 MW til udnyttelse af egen overskudsvarme eller varmeproduktion baseret på vedvarende energikilder. Anlæg over 0,25 MW skal godkendes af kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med bekendtgørelsens øvrige bestemmelser, herunder at projektet skal være det samfundsøkonomisk mest rentable.

For større blokvarmecentraler med en varmekapacitet over 1 MW kan anvendelsen af biomasse ofte være en såvel miljømæssig, brugerøkonomisk som samfundsøkonomisk god løsning. Derfor kan kommunalbestyrelsen, jf. projektbekendtgørelsens § 15, stk. 4, pålægge blokvarmecentralen at inkludere muligheden for at anvende biomasse som brændsel i projektforslaget. Dette er ikke et krav til kommunalbestyrelsen, men en mulighed, som kommunalbestyrelsen kan vælge at gøre brug af. Kommunalbestyrelsen kan kun godkende det samfundsøkonomisk mest rentable projekt. Dertil skal den samfundsøkonomiske analyse for anlæg over 1 MW belyse mulighederne for kraftvarme, jf. projektbekendtgørelsens § 16 stk. 1, pkt. 10.

Kapitel 4 - KOMMUNALBESTYRELSENS GODKENDELSE M.V. AF PROJEKTFORSLAG

Formålet med kommunalbestyrelsens behandling af projekter (projektforslag) for kollektive varmforsyningsanlæg er todelt. Dels skal kommunalbestyrelsen på baggrund af en planmæssig vurdering sikre, at projektet er i overensstemmelse med de overordnede og lokale planlægningsmæssige hensyn, godkendte projekter, lokalplaner m.v. Dels skal kommunalbestyrelsen foretage en projektmæssig vurdering, som skal sikre, at anlæggene teknisk og samfundsøkonomisk er i overensstemmelse med varmforsyningslovens overordnede formål.

Projektforslag for kollektive varmforsyningsanlæg kan indholdsmæssigt være af meget varierende karakter både i størrelse i forhold til allerede fastlagte rammer for projektet og i forhold til rækkevidden af konsekvenserne ved projektets gennemførelse. Reglerne for projektbehandling rummer derfor mulighed for variation i kommunalbestyrelsens administrative behandling af det enkelte projekt. En forsyningsudvidelse der ikke har indvirkning på andre varmeproducenter, kan ofte gennemføres proceduremæssigt simpelt, mens f.eks. et tværkommunalt projekt med mange påvirkede parter kræver en grundig myndighedsbehandling.

Projektansøgningen udarbejdes normalt af det eller de relevante forsyningsselskab(er) eller anlægsejer. Projekter kan initieres af kommunalbestyrelsen. Der henvises til vejledningens afsnit 2.1.3.

4.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 16 – KRAV TIL PROJEKTFORSLAGET

§ 16. Ansøgning om godkendelse af projekter (projektforslag) for kollektive varmforsyningsanlæg skal være skriftlig og ledsaget af følgende oplysninger i det omfang, som er nødvendigt for kommunalbestyrelsens vurdering af projektet:

- 1) Den eller de ansvarlige for projektet.
- 2) Forholdet til varmeplanlægningen, herunder forsyningsforhold og varmekilder, jf. § 4, og forholdet til kommune- og lokalplaner.
- 3) Forholdet til anden lovgivning, herunder til lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning.
- 4) Fastlæggelse af forsyningsområde og varmebehov, fastlæggelse af hvilke tekniske anlæg, herunder ledningsnet, der påtænkes etableret eller ændret, og anlæggets kapacitet, energiform og -forbrug, forsyningssikkerhed og andre driftsforhold samt for affaldsforbrændingsanlæg forholdet mellem forbrændingskapaciteten og affaldsgrundlaget, jf. § 50 b i lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør heraf.
- 5) Tidsplan for etableringen eller ændringen og ved konverteringsprojekter en redegørelse for varmegrundlaget og konverteringsforløbet.
- 6) Arealafståelser, servitutpålæg og evt. aftaler med grundejere m.v., der er nødvendige for anlæggets gennemførelse.
- 7) Redegørelse for projektansøgers forhandlinger med, herunder evt. udtalelser fra, berørte forsyningsselskaber og virksomheder m.fl.
- 8) Økonomiske konsekvenser for forbrugerne.
- 9) Energi- og miljømæssige vurderinger samt samfunds- og selskabsøkonomiske vurderinger. Vurderingerne skal indeholde følsomhedsanalyser af konsekvenserne af de centrale parametre, herunder idriftsættelsestidspunkt, investeringsomkostninger og el- og brændselspriser m.v.
- 10) Samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier. For projektforslag, der vedrører produktionsanlæg, der ikke er spids- og reservelastanlæg, med en varmekapacitet over 1 MW, anses kraftvarmeanlæg for

et relevant scenarium. For projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af varme- eller naturgas-distributionsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium.

Stk. 2. Økonomiske konsekvenser for forbrugerne, energi- og miljømæssige vurderinger, samfunds- og selskabsøkonomiske vurderinger, samt samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier, som nævnt i stk. 1, nr. 8-10, skal vedlægges projektforslaget i en form, der gør det muligt at se alle forudsætningerne for beregningerne, herunder at genskabe beregningerne.

Stk. 3. De samfundsøkonomiske vurderinger og analyser nævnt i stk. 1, nr. 9 og 10, skal inddrage konsekvenser for eksisterende varmeproducenter, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, i det sammenhængende fjernvarmenet. Den senest udmeldte diskonteringsrente fra Finansministeriet anvendes.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan på baggrund af projektforslagenes forskellige karakter og baggrund bestemme, at oplysninger om et eller flere forhold nævnt i stk. 1, nr. 1-8 og nr. 9, 1. pkt., dog ikke den samfundsøkonomiske vurdering, ikke skal foreligge, hvis oplysningerne skønnes at være af uvæsentlig karakter for projektforslaget, ligesom kommunalbestyrelsen kan kræve yderligere oplysninger.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at scenarier, hvor der anvendes fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder mineralsk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser, jf. stk. 1, nr. 9 og 10.

Stk. 6. For kommunalbestyrelsens godkendelse af ansøgninger efter § 9 og § 14 skal der ikke foreligge oplysninger om forhold nævnt i stk. 1, nr. 10, 1. pkt.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om en faseopdeling af projektbehandlingen således, at der kan foretages en mere overordnet behandling før den tekniske behandling. En sådan fremgangsmåde kan f.eks. anvendes i forbindelse med projekter, der berører flere kommuner.

Projektforslaget skal være ledsaget af oplysningerne i § 16, stk. 1, nr. 1-10, i det omfang, som er nødvendigt for kommunalbestyrelsens vurdering af projektet. De gennemgås i de følgende afsnit.

4.1.1 DEN ELLER DE ANSVARLIGE FOR PROJEKTET

Den ansvarlige for projektet vil typisk være projektansøger og bygherre. Forsyningsselskaber, kommunen eller tredjepart kan indgå som bygherre. Hvis der er flere involverede parter, skal projektforslaget indeholde en redegørelse for bygherreorganisationen, herunder evt. hvilke dele af projektet, der forudsættes tilvejebragt af respektive bygherrer.

4.1.2 FORHOLDET TIL VARMEPLANLÆGNINGEN OG ØVRIG PLANLÆGNING

Projektforslaget bør indeholde en beskrivelse af projektets relation til den kommunale varmeplanlægning, herunder eventuelle væsentlige afvigelser i forhold til den hidtidige kommunale varmeplan og godkendte projekter. Hvis projektet indgår i et større sammenhængende fjernvarmenet, eller krydser kommunegrænsen, bør projektforslaget ligeledes beskrive projektets relation til relevante tværkommunale eller netspecifikke varmeplaner og - strategier mv.

Endvidere gøres rede for eventuelle tilknyttede projekter og sammenhængen til disse projekter. Det kan f.eks. være ringforbindelser, udvidelse af forsyningsområdet som tænkes gennemført på et senere tidspunkt, muligheder for indpasning af andre forsyningsmuligheder, f.eks. overskudsvarme m.v.

De kommune- og lokalplanmæssige forhold beskrives. Projektforslaget kan enten være inden for eksisterende lokalplanmæssige rammer, eller der kan være udarbejdet et nyt eller ændret lokalplanforslag, der er til samtidig eller efterfølgende behandling i kommunen. Hvis relevante alternative scenarier, f.eks. etablering af individuelle varmepumper, hindres af lokalplanmæssige forhold, bør dette ligeledes beskrives.

4.1.3 FORHOLDET TIL ANDEN LOVGIVNING

Projektforslaget bør i videst muligt omfang angive, hvilke tilladelser der er nødvendige for, at projektet kan gennemføres.

Alle kraftvarmeværker er omfattet af regler i elforsyningsloven, og projektforslaget skal redegøre for den myndighedsmæssige behandling af projektet efter elforsyningsloven.

Opførelse af nye kraftvarmeanlæg eller væsentlig ændring i bestående anlæg over 25 MW elkapacitet skal godkendes af klima-, energi- og forsyningsministeren, jf. § 11, stk. 1 i lov om elforsyning¹⁸. Elproduktion fra anlæg med en kapacitet på over 25 MW kan kun udøves af virksomheder, der har opnået bevilling fra klima-, energi- og forsyningsministeren, jf. § 10, stk. 1 i loven. Bevillingerne administreres af Energistyrelsen.

Projektforslaget kan endvidere være underlagt en række bindinger i den fysiske planlægning. Det skal undersøges, hvilke kommune- og lokalplanmæssige bestemmelser der gælder, og vurderes om der kræves behandling af projektet efter lov om planlægning¹⁹.

Herudover kan det være nødvendigt at indhente tilladelser efter skovloven, naturfredningsloven, landbrugsloven, jernbaneloven m.v. omkring ledningslokalisering og -udformning samt placering af produktionsanlæg, regulatorstationer m.v.

Visse varmforsyningsprojekter kan være omfattet af godkendelsespligt efter miljøbeskyttelsesloven²⁰, og kræver derfor en miljøgodkendelse. I projektansøgningen redegøres der for de eventuelle krav til miljøgodkendelse og tidsplan herfor. Varmeproduktionsanlæg kan have en væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor anlæg ofte skal godkendes i overensstemmelse med VVM-bekendtgørelsens bestemmelser, før der må gives tilladelse til etablering, ændring eller udvidelse. Forhold i relation til VVM (Vurdering af Virkning på Miljøet) bør ligeledes fremgå af projektforslaget.

Endelig skal der for anlæg opnås byggetilladelse og evt. tilladelse efter arbejdsmiljølovgivningen.

Det bør fremgå af projektforslaget, om forholdet til anden lovgivning er afklaret.

4.1.4 FASTLÆGGELSE AF FORSYNINGSOMRÅDER OG VARMEBEHOV M.V.

Projektforslaget skal fastlægge de tekniske og geografiske forhold, der gør sig gældende for projektet.

4.1.4.1 FASTLÆGGELSE AF FORSYNINGSOMRÅDE OG VARMEBEHOV

Projektforslaget skal fastlægge de geografiske områder og forbrugere projektet omfatter. Disse angives ved matrikelfortegnelse eller adresselister. Storforbrugere m.v. angives særskilt. Oplysningerne skal kunne danne grundlag for godkendelsesmyndighedens vurdering af den nøjagtige områdeafgrænsning samt produktionsanlæggets, ledningsnettets og de tilhørende tekniske anlægs nøjere placering. Anlægsplaceringer er bl.a. nødvendige som baggrund for en eventuel beslutning om ekspropriation og kommunens vurdering af projektforslaget ift. anden lovgivning, jf. vejledningens afsnit 2.2.

¹⁸ LBK nr 119 af 06/02/2020 – Lov om elforsyning

¹⁹ LBK nr 1157 af 01/07/2020 – Lov om planlægning

²⁰ LBK nr 1218 af 25/11/2019 – Lov om miljøbeskyttelse

Varmebehovet skal i projektforslaget opgøres på basis af bygningernes samlede varmebehov. Her kan der tages udgangspunkt i oplysninger fra BBR-registret og et beregnet varmebehov eller historisk, faktisk varmebehov. Ved konverteringsprojekter kan varmebehovet f.eks. beregnes på basis af det nuværende naturgasforbrug. Varmebehovet skal afstemmes med det konkrete forsyningsområde, og udviklingen i varmebehovet skal være den samme for projektforslaget og de øvrige undersøgte alternativer. Projektforslaget skal forholde sig til eventuelle ændringer i varmebehovet. Herunder bør det undersøges, om der foreligger planer for ændring i områdets bygningsmasse f.eks. ubebyggede grunde, områder udlagt til byggemodning, planer om fortætning og endelig skal de forventede varmebesparelser i den eksisterende bygningsmasse indregnes, ligesom forventningen til brugen af eventuelle supplerende varmekilder (eksempelvis brændeovne) skal indgå.

Projektforslaget skal således – såfremt der kan forventes en forskel mellem det dimensionerede og forventede varmebehov – indeholde en følsomhedsberegning af, hvordan situationen vil se ud med en forventet, lavere varmedækning af fjernvarme.

4.1.4.2 STØRRE SAMMENHÆNGENDE FJERNVARMENET

Større fjernvarmeområder består typisk af mange forskellige produktionsanlæg og flere transmissions- og distributionsnet. Et projektforslag i et større fjernvarmeområde kan derfor ændre produktionsforhold på mange forskellige produktionsanlæg med flere forskellige ejere i det sammenhængende fjernvarmenet.

Særligt i større fjernvarmeområder kan det være et stort arbejde at identificere relevante alternativer og forudsætninger til brug for samfunds-, selskabs- og brugerøkonomiske analyser. Det anbefales derfor, at der særligt i disse områder udarbejdes en varmeplan for det sammenhængende net, som opdateres, når forudsætningerne ændres. Varmeplanlægningen skal ske i et samarbejde mellem kommunerne, forsyningsselskaber og andre berørte parter, fx virksomheder med særlige energi- og varmebehov eller med særlige muligheder for at foretage el- og varmeproduktion.

Såfremt et foreslået projekt ikke kan levere varme til dele af det sammenhængende fjernvarmenet (fx som følge af netbegrænsninger) eller ikke påvirker produktionsforholdet på et eller flere produktionsanlæg i det sammenhængende fjernvarmenet, kan disse udelades af de samfundsøkonomiske analysers projektområde. I så fald skal dette begrundes.

4.1.4.3 FASTLÆGGELSE AF TEKNISKE ANLÆG

Projektforslaget skal fastlægge hvilke tekniske anlæg, der skal etableres samt placeringen heraf. Det drejer sig om produktionsanlæg, ledningsanlæg med tilhørende tekniske anlæg samt anlæg på forbrugersiden, såfremt disse indgår i projektet. Placeringen af tekniske anlæg angives på kortgrundlag med tilhørende teknisk beskrivelse, ligesom projektforslaget bør angive et optimalt tracé for ledningsnettet.

Der skal oplyses om produktionsanlæggets og ledningsnettets kapacitet og belastningsforhold i relation til de pågældende forsyningsområders maksimumforbrug samt eventuelle senere udvidelsesmuligheder i overensstemmelse med gældende forudsætninger for dimensionering m.v.

4.1.4.4 KAPACITET, ENERGIFORM OG – FORBRUG, FORSYNINGSSIKKERHED MV.

Projektforslaget skal redegøre for de tekniske anlægs kapacitet, energiform og -forbrug, forventet antal driftstimer, benyttelsestid og dækningsgrad ift. det fjernvarmenet anlægget leverer ind til. Omfatter projektforslaget et kraftvarmeanlæg, skal der gøres rede for forholdet mellem el- og varmekapacitet, og valget af dette forhold skal begrundes. Der skal ligeledes redegøres for brændselsvalg. Hvis projektet forudsætter anvendelse af flere typer brændsler, anføres den forventede brændselsfordeling. Omfatter projektforslaget varmeanlæg, skal

der redegøres for valg af energiform og forbruget heraf, jf. vejledningens afsnit 3.7. Såfremt projektforslaget omfatter flere produktionsanlæg, skal der redegøres for den forventede lastfordeling mellem de respektive anlæg.

Der redegøres endvidere for, hvordan projektet indpasses i det samlede anlæg, hvis dette ikke i sin helhed udgøres af projektet. Herunder redegøres for forholdet til samlet kapacitet, forsyningssikkerhed samt spids- og reservelastforhold, herunder brændselsanvendelse i forskellige lastperioder.

Der skal desuden redegøres for de forudsætninger, der er lagt til grund ved beregning af ledningskapacitet, ligesom det skal fremgå, hvor stor en kapacitet, der afsættes til forsyning af de forskellige forbrugerkategorier (f.eks. enkelthusstande og storforbrugere/blokvarmecentraler). Endelig skal projektforslaget indeholde tekniske specifikationer for dimensionering, materialevalg, konstruktionsprincipper og eventuel tilslutning til andre anlæg. Disse specifikationer kan eventuelt være henvisninger til generelle principper, der anvendes ved projekteringen.

4.1.4.5 PROJEKTFORSLAG FOR AFFALDSFORBRÆNDINGSANLÆG

Ansøgninger om godkendelse af projektforslag for affaldsforbrændingsanlæg skal være ledsaget af oplysninger om forholdet mellem forbrændingskapacitet og affaldsgrundlaget. Øvrigt skal affaldsmængderne indgå i såvel de selskabsøkonomiske som de samfundsøkonomiske beregninger, som skal indeholdes i projektforslaget.

For projektforslag for affaldsforbrændingsanlæg henvises til miljøbeskyttelseslovens § 50 b. Efter § 50 b i miljøbeskyttelsesloven må kommunalbestyrelsen kun godkende nye affaldsforbrændingsanlæg eller udvidelse af eksisterende affaldsforbrændingsanlæg efter varmemforsyningsloven eller efter regler udstedt i henhold til varmemforsyningsloven, hvis det er godkendt, at det fornødne affaldsgrundlag er til stede i området, hvorfra anlægget forventes at modtage affald. Ved kongelig resolution af 23. november 2007 er administration af miljøbeskyttelseslovens § 50 b flyttet fra Miljøministeriet til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. Energi-styrelsen er myndighed for godkendelse af affaldsgrundlaget.

4.1.5 TIDSPLAN FOR ETABLERINGEN

Projektforslaget skal så detaljeret som muligt redegøre for etableringsplanen. Der kan være tale om etapeopdelte projekter, f.eks. renoveringsprojekter. Tidsplanen kan med fordel godtgøre, at projektets idriftsættelsestidspunkt er det mest optimale og i overensstemmelse med følsomhedsberegningen herfor, jf. projektbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 9.

Et konverteringsprojektforslag skal desuden indeholde oplysninger om det forventede konverteringsforløb, dvs. hvornår det forventes, at de gasforsynede ejendomme i området vil skifte varmekilde. Dette er vigtigt i forbindelse med vurdering af varmegrundlaget for fjernvarme og dermed projektets samfundsøkonomi. Det forudsatte konverteringsforløb skal kunne sandsynliggøres i form af f.eks. forbedret brugerøkonomi, dokumenterbare data fra konvertering af tilsvarende områder eller hensigtserklæringer.

4.1.6 AREALAFSTÅELSE, SERVITUTPÅLÆG OG EVT. AFTALER MED GRUNDEJERE

Projektforslaget skal redegøre for hvilke ejendomme, der berøres af forslagens ledninger, måler- og regulatorstationer m.v. Forslagets konsekvenser for den enkelte matrikel skal (af hensyn til eventuel ekspropriationsbeslutning) ligeledes fremgå f.eks. i kortangivelser, oplysninger om servituttens karakter, opgørelse over det areal, der skal afstås m.v.

For vejarealer, kommunale ejendomme, ledningsrettigheder mv. kan forslaget henvise til generelle aftaler eller til efterfølgende detailfastlæggelse.

4.1.7 FORHANDLINGER MED BERØRTE FORSYNINGSSLESKABER, VIRKSOMHEDER M.FL.

Der redegøres for resultatet af projektansøgers forhandlinger med og udtalelser fra berørte parter. Relevante berørte parter kan i denne sammenhæng f.eks. være forsyningsselskaber eller virksomheder, hvormed projektansøger f.eks. har forhandlet om varmesalg – eller varmesalgskontraktforhold, grundsalg mv.

Er projektforslaget udarbejdet i samarbejde med en koordinationsgruppe bestående af berørte parter, redegøres kortfattet for forløbet af koordinationsgruppens arbejde.

4.1.8 ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR FORBRUGERNE

Der skal i projektforslaget redegøres for projektets brugerøkonomiske forhold. De brugerøkonomiske forhold afdækkes på baggrund af en brugerøkonomisk analyse, der viser den varmepris, forbrugerne skal betale, og hvordan den varierer mellem de undersøgte alternativer. Den brugerøkonomiske analyse bør inddrage relevante faktorer i form af f.eks. takststruktur, typiske omstillingsudgifter vedrørende brugerinstallationer, eventuelle introduktionsrabatter, VVS tilbud m.v. Der er ikke konkrete rammer for, hvordan den brugerøkonomiske analyse skal udarbejdes, men den kan have form af en kalkule for typiske brugeres udgifter til installation og drift ved den foreslåede omlægning (projektforslaget) sammenlignet med fortsættelse af den nuværende forsyning (referencen) samt i relation til de opstillede alternative scenarier. Som udgangspunkt anvendes konkrete, lokale data for det pågældende område. Alternativt anvendes data fra Energistyrelsens teknologikataloger, hvis det ikke kan dokumenteres eller sandsynliggøres, at mere konkrete, lokale data for det pågældende område er mere retvisende, eller hvis disse data ikke kan fremskaffes. Tilslutningstakten for de enkelte kategorier af brugere skal oplyses. Der henvises til vejledningens afsnit 4.1.4.

Den brugerøkonomiske analyse skal tage udgangspunkt i de samme data og beregningsforudsætninger som lægges til grund for den selskabs- og samfundsøkonomiske analyse, jf. vejledningens afsnit 4.1.9.

Ved varmeprojekter i mindre fjernvarmeområder, jf. § 19, stk. 4, hvor der planlægges opført en biomassekedel, skal der udarbejdes en brugerøkonomisk kontrolberegning. Den brugerøkonomiske kontrolberegning skal påvise en brugerøkonomisk fordel på mindst 1500 kr. pr. år for en standardhusstand sammenlignet med det samfundsøkonomisk næstbedste ikke-biomassealternativ, for at kunne blive godkendt. Beregningen er ikke påkrævet for kraftvarmeprojekter, eller hvis biomassekedlen opføres i kombination med en eldrevet varmepumpe, såfremt biomassekedlens varmekapacitet ikke er større end varmepumpen. For en uddybet beskrivelse af metode mv. henvises til Energistyrelsens *'Vejledning i brugerøkonomisk kontrolberegning'*.

4.1.9 ENERGI- OG MILJØMÆSSIGE VURDERINGER SAMT SAMFUNDS- OG SELSKABSØKONOMISKE VURDERINGER

Projektforslaget skal redegøre for energimæssige forhold, herunder mængde og type af anvendte brændsler og/eller elforbrug samt el- og varmeproduktion. De energimæssige konsekvenser ved gennemførelse af projektet i forhold til alternative muligheder og den nuværende forsyning belyses.

Endvidere skal de samfundsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser ved gennemførelse af projektet, set i forhold til alternative muligheder, herunder en referencesituation, belyses.

En samfundsøkonomisk analyse skal foretages for at sikre, at det projekt, der er mest fordelagtigt for samfundet, gennemføres, jf. §§ 6 og 19, stk. 2. En samfundsøkonomisk analyse er beregninger foretaget i overensstemmelse med Energistyrelsens *'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet'*²¹ med de dertil hørende senest opdaterede *Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner*²², jf. § 2, stk. 1, nr. 8. Det er de på ansøgningstidspunktet gældende samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger, der skal anvendes i den samfundsøkonomiske analyse, jf. § 19, stk. 2. I den samfundsøkonomiske analyse indregnes miljøeffekten ved en værdisætning af emissioner. Der henvises til *'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet'* for en nærmere redegørelse for, hvordan en samfundsøkonomisk analyse foretages. I nærværende vejledning skal det blot præciseres, at en samfundsøkonomisk og en selskabsøkonomisk beregning er to forskellige beregninger.

Ud over de samfundsøkonomiske beregninger skal der for projektforslaget gennemføres selskabsøkonomiske beregninger, der analyserer de økonomiske konsekvenser af projektforslagets gennemførelse for det kollektive varmforsyningsanlæg.

De data, der anvendes i både de samfunds- og selskabsøkonomiske analyser, skal i videst muligt omfang afspejle de konkrete forhold. De anvendte investeringsomkostninger skal underbygges, og der skal anvendes konkrete, lokale data for varmebehov og levetider for installationer, såfremt disse kan dokumenteres. Beregnes samfundsøkonomien med andre data, end de der fremgår af Energistyrelsens teknologikataloger, vedlægges således en relevant dokumentation for, hvorfor disse data anses som mere retvisende og repræsentative. Valg af data og øvrige forudsætninger skal altid dokumenteres og fremgå tydeligt af projektforslaget, ligesom usikkerheder skal belyses i følsomhedsanalyser for de mest betydende faktorer. Der henvises til Energistyrelsens *'Vejledningen i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet'*s afsnit 5.2. for mere om beregning af følsomheder.

4.1.10 SAMFUNDSØKONOMISK ANALYSE AF RELEVANTE SCENARIER

Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at kommunalbestyrelsen kan påse, at det samfundsøkonomiske krav i projektbekendtgørelsens § 6 og § 19 stk. 2 er overholdt. Efter dette krav kan kommunalbestyrelsen kun godkende det samfundsøkonomisk bedste projekt. Derfor skal der regnes på de mulige og relevante alternativer for at finde ud af, hvilken løsning der vil være samfundsøkonomisk mest fordelagtig.

Det indebærer, at det projekt, der ønskes gennemført, skal sammenlignes med mulige og relevante alternativer.

²¹ *Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet* findes her: <https://ens.dk/service/fremskrivninger-analyser-modeller/samfundsøkonomiske-analysemetoder>

²² *Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner* findes her: <https://ens.dk/service/fremskrivninger-analyser-modeller/samfundsøkonomiske-analysemetoder>

Projektet skal som udgangspunkt sammenlignes med en reference, som er 'business as usual', og således forudsætter en uændret fortsættelse af den nuværende forsyning. Det vil sige, at referencescenariet baseres på de eksisterende produktionsanlæg i deres levetid og en eventuel udskiftning derefter med tilsvarende, lovlig anlæg. Ved en sammenligning af referencen og et projekt for fjernvarmeforsyning, herunder både transmission, distribution og produktion, belyses konsekvenserne for de eksisterende varmeproducenter, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, i det sammenhængende fjernvarmenet, som påkrævet jf. § 16, stk. 3.

I forbindelse med f.eks. projekter for konvertering fra individuel naturgas til fjernvarme, hvor referencen er fortsat naturgasforsyning, skal der tages udgangspunkt i den konkrete kedelbestand for naturgasfyrene, ligesom det kan være nødvendigt at antage, at nogle husstande vil skifte forsyning, hvis den eksisterende f.eks. ikke længere er lovlig eller lignende. F.eks. med henblik på bygningsreglementets regler, der forbyder installation af oliefyr helt fra 1. januar 2016, skal eventuelle oliefyr i referencen udskiftes med en lovlig individuel forsyning. Kedeludskiftningen i referencescenariet, dvs. det scenarium, hvor området ikke bliver konverteret til fjernvarme, men fortsat vil være naturgasforsynet, skal således tage udgangspunkt i den konkrete kedelbestands alder og forventet økonomisk levetid. For udskiftningstakten i projektet, dvs. det scenarium, hvor individuel naturgasforsyning af området bliver konverteret til fjernvarme, må der for konverteringsforløbet tages udgangspunkt i forbedret brugerøkonomi, dokumenterbare data fra konvertering af tilsvarende områder eller hensigtserklæringer. Tilslutningstakten kan således afvige fra takten for udskiftningen af naturgaskedlerne i referencescenariet.

Generelt skal allerede godkendte projekter indregnes i referencescenariet.

Ud over et referencescenarie skal det projekt, der ønskes godkendt og udført, sammenlignes med andre relevante alternativer. Særligt gælder, at når der er tale om udvidelse af forsyningsnettet, skal det vurderes, om denne udvidelse er samfundsøkonomisk fordelagtig i forhold til individuel forsyning – også i forbindelse med projekter for konvertering fra naturgas til fjernvarme, jf. § 16, stk. 1, nr. 10. En individuel forsyning vil typisk bestå af forsyning med individuelle varmepumper.

For projektforslag, der vedrører produktionsanlæg over 1 MW, der ikke er spids- og reservelastanlæg, skal et alternativt scenarie med et kraftvarmeanlæg altid belyses i den samfundsøkonomiske analyse, jf. § 16, stk. 1, nr. 10 og varmeforsyningslovens § 6, stk. 1, nr. 4. Yderligere vil kollektive varmepumper og udnyttelse af overskudsvarme typisk være relevante alternativer til et projektforslag for et produktionsanlæg.

4.1.11 DISKONTERINGSRENTEN

Det er fastslået ved bekendtgørelse, at den af Finansministeriet senest udmeldte diskonteringsrente²³ skal anvendes ved de samfundsøkonomiske vurderinger og analyser, som vedlægges projektforslag.

4.1.12 MULIGHED FOR AFVIGELSE AF § 16 STK. 1

Projektforslag kan have vidt forskellig karakter og baggrund, lige fra mindre ændringer af små anlæg til nyetablering af store komplicerede anlæg. For at imødekomme denne forskelligartethed fremgår det af projektbekendtgørelsens § 16, stk. 4, at kommunalbestyrelsen kan vurdere, om nogen af oplysningerne efter stk. 1

²³ Finansministeriet fastsætter løbende diskonteringsrenten (også kaldet kalkulationsrenten) for samfundsøkonomiske analyser i et *Nøgletalskatalog*. Finansministeriets seneste *Nøgletalskatalog* findes her: <https://fm.dk/arbejdsomraader/regnemetoder-og-regnemodeller/regnemetoder-og-regnemodeller/vejledning-om-samfundsoekonomiske-konsekvensvurderinger/>

nr. 1-8 og nr. 9, 1. pkt. ikke skal forelægges, hvis disse skønnes uvæsentlige for projektforslaget. Dette indebærer dog ikke den samfundsøkonomiske vurdering i stk. 1, nr. 9, 1. pkt.

Kommunen kan desuden som led i projektbehandlingen gennemgå projektforslaget administrativt, og på grundlag heraf kræve yderligere oplysninger, jf. projektbekendtgørelsens § 16, stk. 4.

4.1.13 MULIGHED FOR AT SE BORT FRA FOSSILE SCENARIER I DE SAMFUNDSØKONOMISKE ANALYSER

Ifølge projektbekendtgørelsen § 16, stk. 5 kan kommunalbestyrelsen bestemme, at scenarier, hvor der anvendes fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder mineralsk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser, jf. stk. 1, nr. 9 og 10. Hvis over halvdelen af den samlede varmforsyning i et projekt-, reference- eller alternativscenarium er baseret på fossile brændsler, anser Energistyrelsen det som et scenarium, hvor der anvendes fossile brændsler som hovedbrændsel. Kommunalbestyrelsen kan i dette tilfælde bestemme, at scenariet ikke anses som et relevant scenarium i den samfundsøkonomiske analyse for et konkret projektforslag.

Dansk affald anses i denne sammenhæng ikke som et fossilt brændsel, ligesom eldrevne varmeproduktionsanlæg ikke anses som fossile, mens ledningsgassen, der forsyner varmekunderne i naturgasområderne og fjernvarmeproduktionsanlæg anses som fossilt.

Såfremt kommunalbestyrelsen vælger at gøre brug af nærværende bestemmelse, må ingen af de belyste scenarier anvende fossile brændsler som hovedbrændsel. Der henvises til Energistyrelsens 'Vejledning i samfundsøkonomiske beregninger på energiområdet'.

4.1.14 INGEN KRAV OM SAMFUNDSØKONOMISK ANALYSE FOR PROJEKTER OMFATTET AF §§ 9 OG 14

Efter projektbekendtgørelsens § 16, stk. 6 skal der for kommunalbestyrelsens godkendelse af projekter for etablering af transmissionsnet efter § 9 og biomassebaseret varmeproduktionsanlæg efter § 14 ikke foreligge oplysninger om forhold nævnt i § 16, stk. 1, nr. 10, 1. pkt. Der skal således ikke foreligge en samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier, som det er påkrævet i projektbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 10, idet det ved projektforslag omfattet af projektbekendtgørelsens § 14 ikke er afgørende, at projektet er det samfundsøkonomisk bedste projekt. Der henvises til vejledningens afsnit 3.9.

4.1.15 MULIGHED FOR KRAV OM FASEOPDELING

Kommunalbestyrelsen kan, jf. projektbekendtgørelsens § 16, stk. 7, bestemme, at et projekt skal behandles i flere faser. Hvis et projektforslag f.eks. drejer sig om store, eventuelt tværkommunale projekter, er det vigtigt at få afklaret overordnede spørgsmål om brændselsvalg, områdefærdiggrænsning, dimensioneringsgrundlag m.v. Hermed kan det undgås, at der bruges ressourcer på en detaljeret projektudformning, som eventuelt ikke kan godkendes, fordi projektet ikke lever op til givne forudsætninger.

4.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 17 – KOORDINERING MED PLAN- OG MILJØLOVGIVNINGEN

§ 17. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at projektbehandlingen koordineres med den fysiske planlægning samt kommune- og lokalplanlægningen, og at et godkendt projekt indgår ved revision af kommuneplan og udarbejdelse af lokalplan i det omfang, dette er påkrævet. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for,

at projektbehandlingen for et projekt, der vedrører et affaldsforbrændingsanlæg, koordineres med lov om miljøbeskyttelse, herunder at affaldsgrundlaget forelægges til godkendelse efter § 50 b i lov om miljøbeskyttelse.

Koordineringen mellem varmemforsyningsprojekter og den fysiske planlægning sker på den ene side ved koordineringen mellem kommuneplanlægningen og varmeplanlægningen, og på den anden side i forbindelse med behandlingen af det enkelte projektforslag og de enkelte byggetilladelser.

Dette foregår ved, at kommunen sikrer sig, at et givet varmemforsyningsprojekt er i overensstemmelse med kommune- og lokalplanmæssige rammer. Er dette ikke tilfældet, skal der muligvis udarbejdes en ny lokalplan eller ændres i en eksisterende lokalplan.

Kommunen skal sørge for, at de varmemforsyningsprojekter, der godkendes, indføres i kommune- og lokalplaner i fornødent omfang.

I tilfælde af at kommune-/lokalplanen og et godkendt projekt efter varmemforsyningsloven ikke (endnu) er i overensstemmelse med hinanden, gælder de forhold omkring den kollektive varmemforsyning i området, som de fremgår af det godkendte projekt.

Ved udarbejdelsen af kommuneplaner skal kommunerne også være opmærksomme på, om der skal udarbejdes varmemforsyningsprojekter. Eventuelle bestemmelser i kommuneplaner om nye varmemforsyningsprojekter, som ikke allerede er fastlagt efter varmemforsyningsloven, skal så vidt muligt søges vurderet og afklaret efter varmemforsyningsloven, sideløbende med den kommuneplanmæssige behandling.

Behandlingen af projektforslag for affaldsforbrændingsanlæg er nærmere beskrevet i vejledningens afsnit 4.1.4.5.

4.3 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 18 – HØRING

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt underrette berørte forsyningsselskaber, varmeproducenter, elnetsselskaber og kommuner samt grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut, om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger til projektforslaget kan fremsendes til kommunalbestyrelsen inden for 4 uger. Ved ændring af områdeafgrænsningen i forhold til det hidtidige plangrundlag skal de berørte forsyningsselskaber m.v. inddrages. Kommunalbestyrelsen kan tilsvarende underrette andre, f.eks. virksomheder og told- og skatteforvaltningen.

Kommunalbestyrelsens beslutning om at godkende et projektforslag er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Kommunalbestyrelsen skal således sørge for, at forvaltningslovens bestemmelser overholdes, herunder reglerne om partshøring, begrundelse, vejledning og klageadgang.

Hvis kommunalbestyrelsen, efter modtagelse af en projektansøgning og gennemgang af projektet, beslutter at fortsætte myndighedsbehandlingen, skal projektforslaget eller uddrag heraf sendes i høring hos berørte parter.

Bestemmelsen om høring i projektbekendtgørelsens § 18 følger forvaltningslovens regler om partshøring. Formålet med § 18 er hverken at udvide eller indskrænke forvaltningslovens regler om partshøring. Bestemmelsens formål er derimod at specificere, hvem der er høringsberettigede efter projektbekendtgørelsen for at kommunerne, der foretager høringen, nemmere kan fastlægge kredsen.

En part i sagen er den, der har en væsentlig, individuel og retlig interesse i sagen. Partsbegrebet omfatter typisk afgørelsens adressat, men også andre fysiske eller juridiske personer kan have stilling som part i en sag. For yderligere information om partsbegrebet henvises til Ombudsmandens hjemmeside.

Efter bestemmelsen skal kommunalbestyrelsen skriftligt underrette berørte forsyningsselskaber, varmeproducenter, elnetselskaber og kommuner samt grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut om projektforslaget med henblik på, at de kan afgive eventuelle bemærkninger til projektforslaget. Hensigten med dette er at give en indikation af, hvilken proceskreds der kan anses for at have en væsentlig, individuel og retlig interesse i sager, der behandles efter projektbekendtgørelsen²⁴.

Der skal dog altid foretages en, efter forvaltningslovens, konkret vurdering af hvorvidt ovenstående vil være høringsberettigede parter i den konkrete sag.

Som udgangspunkt vil parterne i sammenhængende fjernvarmenet have en væsentlig, individuel og retlig interesse i projekter. Parterne i sammenhængende fjernvarmenet kan være aktører, der leverer varme til eller modtager varme fra fjernvarmenettet, herunder anlægsejerne, der vil være berørte af en ændring af lastfordelingen i det sammenhængende net. I de meget store sammenhængende fjernvarmenet forstår Energistyrelsen som minimum varmeproducenterne og transmissionsselskaberne som berørte parter. Dermed vil distributionsselskaberne og kommunerne normalt være repræsenteret gennem transmissionsselskaberne. I det enkelte projektforslag er det kommunens vurdering, hvilke distributionsselskaber og kommuner, der kunne anses for at have en væsentlig, individuel og retlig interesse i sagen, og dermed også skal høres, på linje med varmeproducenterne og transmissionsselskaberne.

Typiske afklaringer, som berørte parter kan have interesse i, er f.eks. lastfordelingen mellem varmeproducenterne i sammenhængende net, økonomiske og organisatoriske forhold samt områdefrænsning.

Grundejere, der skal afgive areal eller have pålagt servitut, er parter i sagen og skal derfor høres med henblik på fastlæggelse af anlæggets endelige udformning og placering.

Ejere af ejendomme i et område, hvor der planlægges kollektiv forsyning, vil normalt ikke være part efter forvaltningslovens forstand, fordi de alle er lige berørt af sagen og derfor mangler en individuel interesse i sagen.

Energistyrelsen skal ikke have tilsendt projektansøgningen i forbindelse med høringen af de berørte parter, da Energistyrelsen ikke er en berørt part.

De høringsberettigede i de forskellige projektyper kan f.eks. være følgende:

Nedenstående liste er ikke udtømmende.

1. Konvertering fra individuel naturgas til fjernvarme:

- eventuelle andre berørte kommuner f.eks. i tilfælde af at dele af projektet etableres uden for kommunegrænsen for den kommune, der er ansvarlig myndighed
- projektansøger (typisk fjernvarmedistributionselskabet)
- eventuelle andre fjernvarmeselskaber i det sammenhængende fjernvarmenet
- eventuelle tredjeparts fjernvarmeproducenter i det sammenhængende fjernvarmenet
- det lokale elnetselskab iht. scenarium for individuelle varmepumper og eventuelle eldrevne fjernvarmeproduktionsanlæg i projektforslaget, der forudsættes tilsluttet eldistributionsnettet

---

²⁴ Energiklagenævnets afgørelse af 19. april 2017 (j.nr. 1021-16-37)

- Energinet såfremt projektforslaget inkluderer eldrevne fjernvarmeproduktionsanlæg, der forudsættes tilkoblet eltransmissionsnettet
- Evida

2. Varmeproduktionsanlæg, herunder udnyttelse af overskudsvarme

- eventuelle andre berørte kommuner f.eks. i tilfælde af at dele af projektet etableres uden for kommunegrænsen for den kommune, der er ansvarlig myndighed
- projektansøger (typiske fjernvarmeselskabet eller en tredjeparts varmeproducent)
- eventuelle fjernvarmetransmissionsselskaber i det sammenhængende fjernvarmenet,
- eventuelle fjernvarmedistributionsselskaber i det sammenhængende fjernvarmenet, såfremt disse ikke er repræsenteret gennem fjernvarmetransmissionsselskaber i det sammenhængende fjernvarmenet
- eventuelle andre tredjeparts fjernvarmeproducenter i det sammenhængende fjernvarmenet
- det lokale elnetselskab såfremt projektforslaget inkluderer produktionsanlæg, der forudsættes tilsluttet eldistributionnettet
- Energinet såfremt projektforslaget inkluderer eldrevne fjernvarmeproduktionsanlæg, der forudsættes tilkoblet eltransmissionsnettet
- Evida såfremt projektforslaget inkluderer naturgasdrevne fjernvarmeproduktionsanlæg

Kommunalbestyrelsen kan tilsvarende høre andre parter end de ovenfor nævnte, f.eks. andre virksomheder og told- og skatteforvaltningen. Andre virksomheder kan eksempelvis være producenter, leverandører og installatører af relevante konkurrerende teknologier, der med fordel kan være repræsenteret i en fælles interesseorganisation. For projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af et kollektivt varmeforsyningsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium, jf. projektbekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 10. Af denne grund anbefales det, at f.eks. interesseorganisationerne Varmepumpeindustrien og Tekniq høres som berørt part om projektforslaget.

Med told- og skatteforvaltningen refereres der til SKAT. Det anbefales, at der ved udarbejdelse af fjernvarmeprojekter i god tid rettes henvendelse til SKAT for at få afklaret eventuelle tvivlsspørgsmål om skatte- og afgiftsmæssige forhold.

Kommunalbestyrelsen er som godkendende myndighed ansvarlig for, at høringsproceduren gennemføres. Forvaltningsloven er en minimumslov og er derfor ikke til hinder for, at der gennemføres partshøring i videre omfang.

Høringen skal være skriftlig og indeholde en så fyldestgørende beskrivelse af projektet, at de pågældende høringssparter kan kommentere det. Projektforslaget skal vedlægges.

Projektet bør i sin helhed være offentligt fremlagt på kommunens høringsportal eller tilsvarende. Høringsfristen er 4 uger.

4.4 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 19 – ENERGIMÆSSIG, SAMFUNDSØKONOMISK OG MILJØMÆSSIG VURDERING

§ 19. Forinden kommunalbestyrelsen kan meddele godkendelse, skal kommunalbestyrelsen foretage en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af projektet. Vurderingen skal ske på baggrund af

- 1) planlægningen efter kapitel 2,
- 2) de bestemmelser, der er fastsat i kapitel 3,
- 3) de samfundsøkonomiske analyser, der er nævnt i § 16, stk. 1, nr. 9 og 10, og
- 4) de bemærkninger, der er modtaget efter § 18.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen påse, at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt, jf. dog § 9, § 14 og § 16, stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal lægge de på ansøgningstidspunktet senest udmeldte forudsætninger for samfundsøkonomiske analyser på energiområdet til grund (Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner).

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal anmode om, at de i projektansøgningen anvendte forudsætninger opdateres, hvis der ikke foreligger et godkendt projektforslag senest ét år fra ansøgningstidspunktet. Kommunalbestyrelsen kan desuden til hver en tid beslutte, at projektansøger skal opdatere de i projektansøgningen anvendte beregningsforudsætninger.

Stk. 4. Udover de i stk. 1 nævnte vurderinger skal kommunalbestyrelsen ved godkendelse af projektforslag for biomassebaseret varmeproduktionsanlæg i mindre fjernvarmeområder tillige sikre, at den brugerøkonomiske vurdering, jf. § 16, stk. 1, nr. 8, viser en besparelse på mindst 1.500 kr. inkl. moms per år per standardhusstand sammenlignet med det næstbedste alternativ, jf. dog stk. 5, 1. pkt., finder kun anvendelse for projektforslag, som godkendes af kommunalbestyrelsen inden den 1. januar 2022.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 finder ikke anvendelse ved kommunalbestyrelsens godkendelse af projektforslag for

- 1) etablering af kombinerede eldrevne varmepumper og biomassekedler, hvor biomassekedlen har en mindre varmekapacitet end varmepumpen,
- 2) transmissionsledninger mellem mindre fjernvarmeområder eller
- 3) projekter omfattet af § 9 og § 14.

Stk. 6. Forudsætter projektet anvendelse af de regler, der er nævnt i § 6, stk. 3, og § 7 i lov om varmeforsyning, skal kommunalbestyrelsen vurdere reglernes anvendelse i forhold til projektets økonomi og opfyldelsen af energipolitiske målsætninger m.v.

Projektgodkendelsen skal ske på baggrund af energimæssige, samfundsøkonomiske og miljømæssige vurderinger af projektet. I de samfundsøkonomiske analyser efter Energistyrelsens 'Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet' er de mest betydende energimæssige og miljømæssige fordele og ulemper indregnet. Det betyder, at resultatet af den samfundsøkonomiske analyse omfatter en samlet vurdering af energimæssige, samfundsøkonomiske og miljømæssige forhold.

Såfremt kommunalbestyrelsen udsteder pålæg til et kollektivt varmeforsyningsanlæg efter de i varmeforsyningslovens § 6, stk. 3, eller § 7 nævnte regler, kræves det, at de økonomiske konsekvenser for anlæg og evt. brugere af anlægget vurderes.

4.4.1 POSITIV SAMFUNDSØKONOMI OG ANVENDELSE AF BEREKNINGSFORUDSÆTNINGER

Kommunalbestyrelsen skal lægge de på ansøgningstidspunktet senest udmeldte samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner til grund for vurderingen af projektet.

Kommunalbestyrelsen kan ikke godkende et projektforslag, der udviser en dårligere samfundsøkonomi end ét eller flere af de relevante scenarier, der skal indgå i den samfundsøkonomiske analyse. Hvis følsomhedsanalyserne viser, at projektforslagets samfundsøkonomiske resultat er følsomt over for de anvendte forudsætninger, skal kommunalbestyrelsen foretage en samlet vurdering af, om det samfundsøkonomiske resultat påvirkes i en sådan grad, at projektforslaget bør afvises.

Såfremt der ikke foreligger et godkendt projektforslag senest ét år fra ansøgningstidspunktet, skal kommunalbestyrelsen anmode om, at de anvendte forudsætninger i projektansøgningen opdateres. Kommunalbestyrelsen kan desuden til hver en tid beslutte, at projektansøger skal opdatere de i projektansøgningen anvendte beregningsforudsætninger.

4.4.2 BRUGERØKONOMI VED BIOMASSEBASERET VARMEPRODUKTIONSANLÆG I MINDRE FJERNVARMEOMRÅDER

Ved kommunalbestyrelsens godkendelse af et biomassebaseret varmeproduktionsanlæg i mindre fjernvarmeområder, defineret i projektbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 14, skal bestyrelsen tillige sikre, at projektet viser en brugerøkonomisk besparelse på mindst 1.500 kr. inkl. moms per år per standard-husstand sammenlignet med det samfundsøkonomisk næstbedste alternativ. Der henvises til Energistyrelsens '*Vejledning i brugerøkonomisk kontrolberegning*'.²⁵ Dette gælder dog ikke ved kommunalbestyrelsens godkendelse af projektforslag for etablering af kombinerede eldrevne varmepumper og biomassekedler, hvor biomassekedlen har en mindre varmekapacitet end varmepumpen. Eksisterende biomasse- eller varmepumpekapacitet skal her indgå i vurderingen. Brugerøkonomikravet finder kun anvendelse på projektforslag, der godkendes af kommunalbestyrelsen inden den 1. januar 2022. Herefter gælder de almindelige krav til godkendelse af et varmeprojekt efter projektbekendtgørelsens regler.

Brugerøkonomikravet gælder under visse omstændigheder heller ikke for de anlæg, der fremgår af bekendtgørelsens bilag 2, jf. §§ 9 og 14.

4.5 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 20 – PROJEKTGODKENDELSENS INDHOLD

§ 20. Godkendelse omfatter følgende punkter, der er relevante for projektforslaget:

- 1) Anlægget, herunder dets kapacitet, placering og produktionsform.
- 2) Forsyningsform.
- 3) Energiform.
- 4) Forsyningsområde.
- 5) Tidsfølge for anlæggets etablering eller ændring.
- 6) Grundlag for beslutning om anvendelse af § 6, stk. 3, og § 7 i lov om varmforsyning.

Stk. 2. Til en godkendelse kan der knyttes vilkår vedrørende anlæggets etablering, ændring eller drift, f.eks. om

- 1) tidsfrist for påbegyndelse af anlægsarbejder og tidsbegrænsning af godkendelsen,
- 2) forelæggelse inden for fastsatte frister af aftaler med anlægget om energileverancer og om salg af de ydelser (opvarmet vand, damp, gas eller el), som anlægget vil producere,
- 3) opnåelse af et nærmere afgrænset varmegrundlag og
- 4) lavtemperaturdrift.

Projektgodkendelsen udgør rammen for ansøgerens projektgennemførelse.

²⁵https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Analyser/vejledning_i_brugeroekonomisk_kontrolberegning.pdf

Hvis der tilknyttes vilkår til et projekts godkendelse, skal kommunalbestyrelsen ved selve afgørelsen om projektgodkendelse klargøre, hvad konsekvenserne er, hvis vilkåret ikke opfyldes. Om det alene vil medføre risiko for betaling af en bøde, jf. projektbekendtgørelsens § 26, stk. 1, nr. 3, eller om der er tale om en betinget godkendelse, hvor godkendelsen vil bortfalde, hvis vilkåret ikke opfyldes. I tilfælde, hvor forskellen mellem projektets samfundsøkonomi og den ved referencen eller alternativerne ikke er særlig stor eller er særlig følsom, bør der stilles sådanne vilkår i forhold til de forudsætninger, som er afgørende for projektets positive samfundsøkonomi.

4.6 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 21 – OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSE

§ 21. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt underrette projektansøgeren, de berørte forsyningsvirksomheder, kommuner og grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut, om afgørelsen med oplysning om klageadgang og klagefrist.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal indberette oplysninger om godkendte projektforslag truffet i medfør af denne bekendtgørelse inden 4 uger efter godkendelsen af projektforslaget. Indberetningen skal ske digitalt på adressen <http://plandata.dk>, jf. bekendtgørelse om det digitale planregister Plandata.dk.

Kommunalbestyrelsens afgørelse efter projektbekendtgørelsen skal meddeles skriftligt til projektansøger og alle øvrige klageberettigede parter. Meddelelsen om afgørelsen skal omfatte en klagevejledning. Der henvises til vejlednings afsnit 4.3 for en definition af partsbegrebet.

Kommunalbestyrelsen skal desuden indberette oplysninger om godkendte projektforslag truffet i medfør af projektbekendtgørelsen inden 4 uger efter godkendelsen. Indberetningen skal ske digitalt til Plandata.dk, jf. bekendtgørelse om det digitale planregister Plandata.dk. Plandata.dk administreres af Erhvervsstyrelsen, mens Energistyrelsen fastsætter regler for indberetning af godkendte projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Indberetningen indeholder en række oplysninger om projekttype, kapacitet, forsyningsområde, brændselsvalg og forventet årsproduktion. Der henvises til Planinfos hjemmeside for mere information.²⁶

4.7 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 22 – CALL IN BESTEMMELSEN

§ 22. Energistyrelsen kan i særlige tilfælde beslutte, at afgørelse om projektgodkendelse træffes af Energistyrelsen i stedet for af kommunalbestyrelsen.

Udgangspunktet er, at kommunalbestyrelsen har kompetence som godkendelsesmyndighed for den kommunale varmeplanlægning og projektgodkendelse.

Energistyrelsen kan i særlige tilfælde bestemme, at afgørelse om projektgodkendelse træffes af styrelsen i stedet for af kommunalbestyrelsen. Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at de centrale myndigheder ved særligt afgørende projekter kommer til at indgå direkte i den konkrete varmforsyningsplanlægning. Det er meningen, at reglen kun skal anvendes i sjældne undtagelsestilfælde, f.eks. i forbindelse med større tværkommunale projekter. Hensigten er således, at der f.eks. i tilfælde af flerkommunale projekter kunne opstå problemer med at finde den rette kompetencefordeling mellem kommunerne. I så fald vil Energistyrelsen kunne overtage sagen og dermed løse disse kompetencekonflikter.

²⁶ <https://planinfo.erhvervsstyrelsen.dk/plandatadk-varmeforsyning>

Kapitel 5 - DISPENSATION

5.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 23 – DISPENSATION

§ 23. *Energistyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra reglerne i bekendtgørelsen, eksempelvis ved udviklings- eller demonstrationsprojekter.*

Stk. 2. Energistyrelsen underretter Kommissionen om en afgivet dispensation, hvis

- 1) *projektet vedrører produktionsanlæg med en indfyret termisk kapacitet på over 20 MW eller distributions- eller transmissionsnet, hvor de produktionsanlæg, der leverer til nettet, sammenlagt har en indfyret termisk kapacitet på over 20 MW,*
- 2) *et relevant alternativ til projektet er et projekt med udnyttelse af overskudsvarme, og*
- 3) *dispensationen medfører, at projektet kan gennemføres uden udnyttelse af overskudsvarme.*

Energistyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra reglerne i projektbekendtgørelsen. Dette kan eksempelvis være ved udviklings- eller demonstrationsprojekter, jf. § 23, stk. 1.

Energistyrelsen skal i hver enkelt sag foretage en konkret og individuel vurdering af, om forudsætningerne for, at Energistyrelsen kan meddele dispensation, er til stede. En afgørelse fra Energistyrelsen om at give afslag på eller meddele dispensation beror på et administrativt skøn. Det er således ikke muligt på forhånd at oplyse, om et givent forhold vil kunne udløse en dispensation. Et afslag på dispensation vil være en forvaltningsretlig afgørelse, der kan påklages til Energiklagenævnet af klageberettigede, jf. § 24 nedenfor.

En dispensation kræver en ansøgning fra den kommune, som skal godkende projektet for det kollektive varmemforsyningsanlæg. Ud over selve dispensationsansøgningen skal kommunen medsende alle relevante oplysninger i sagen, herunder et fuldt oplyst projektforslag for det projekt, hvortil der ansøges om dispensation samt eventuelle høringssvar til projektforslaget.

Ansøger en kommune om dispensation til godkendelse af et udviklings- eller demonstrationsprojekt, skal kommunen indsende en udførlig beskrivelse af projektets udviklings- og demonstrationsværdi, herunder hvad der opnås ved projektets gennemførelse, formidlingen af projektets resultater, organiseringen af projektet, samt evt. medfinansiering fra udviklings- og demonstrationsprogrammer el.lign. Energistyrelsen vil derfor i en eventuel dispensation til godkendelse af et udviklings- og demonstrationsprojekt stille vilkår om, at projektets resultater formidles samt at væsentlige dele af anlægget vil være tilgængelig for fremvisning.

Ved godkendelsen af et projekt skal kommunalbestyrelsen bl.a. sørge for, at projektet er i overensstemmelse med varmemforsyningslovens formålsparagraf, jf. varmemforsyningslovens § 1, og at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt, jf. §§ 6 og 19, stk. 2 i projektbekendtgørelsen. Varmeforsyningslovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand samt at formindske energiforsyningens afhængighed af fossile brændsler. Den samfundsøkonomiske vurdering af et konkret projekt inkluderer ikke den mulige fremtidige værdi af forsknings- og udviklingsarbejde eller værdien af at demonstrere teknologier. Et udviklings- eller demonstrationsprojekt som i sig selv er dyrere end en traditionel løsning kan lede til, at den danske varmemforsyning som helhed i fremtiden kan blive mere samfundsøkonomisk og miljøvenlig. Dermed vil en eventuel dispensation fra eksempelvis §§ 6 og 19, stk. 2 i bekendtgørelsen ikke stride mod lovens formålsparagraf.

En dispensation fra Energistyrelsen er ikke ensbetydende med, at styrelsen herved har taget stilling til, om projektet kan godkendes af kommunalbestyrelsen i henhold til projektbekendtgørelsens regler eller anden lovgivning i øvrigt.

Projektbekendtgørelsens § 23, stk. 2, vedrører notifikation til Kommissionen af visse former for dispensation. Energistyrelsen underretter Kommissionen om en afgivet dispensation, hvis 1) projektet vedrører produktionsanlæg med en indfyret termisk kapacitet på over 20 MW eller distributions- eller transmissionsnet, hvor de produktionsanlæg, der leverer til nettet, sammenlagt har en indfyret termisk kapacitet på over 20 MW, 2) et relevant alternativ til projektet er et projekt med udnyttelse af overskudsvarme, og 3) dispensationen medfører, at projektet kan gennemføres uden udnyttelse af overskudsvarme. Bestemmelsen er en opfølgning på EU's energieffektivitetsdirektiv. Dette direktiv indeholder en forpligtelse for Energistyrelsen til at notificere afgørelser, hvor et projekt på grund af en dispensation kan gennemføres uden, at der udnyttes overskudsvarme fra f.eks. elproduktion.

Kapitel 6 – KLAGE

6.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 24 – KLAGE M.V.

§ 24. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet efter denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Klage skal være indgivet skriftligt til Energiklagenævnet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Energiklagenævnet orienterer den pågældende kommune om klagen. Orienteringen, herunder fremsendelse af en kopi af klagen, sker hurtigst muligt og senest 7 dage efter klagen er modtaget. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 19, stk. 3, 2. pkt., kan ikke indbringes for Energiklagenævnet.

Afgørelser truffet efter projektbekendtgørelsen kan påklages til Energiklagenævnet. Klageadgangen omfatter både kommunalbestyrelsens afgørelser og afgørelser truffet af Energistyrelsen efter projektbekendtgørelsens §§ 22 og 23. Med hensyn til Energistyrelsens afgørelser efter § 22 bemærkes det, at såvel beslutningen om, at afgørelsen skal træffes af Energistyrelsen i stedet for kommunalbestyrelsen, som den afgørelse, der efterfølgende træffes af Energistyrelsen, vil kunne påklages til Energiklagenævnet.

Parterne i sagen er klageberettigede. Der henvises til partsbegrebet i forvaltningslovens forstand for en klassificering heraf. Med hensyn til afgørelser efter projektbekendtgørelsen vil kredsen af klageberettigede ofte være:

- projektansøger,
- berørte forsyningsselskaber og kommuner, og
- grundejere, der skal afgive areal eller have pålagt servitut.

Efter forvaltningsretten har en klage som hovedregel ikke opsættende virkning. Klagemyndigheden kan dog beslutte, at en klage skal have opsættende virkning, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Projektet kan i dette tilfælde først påbegyndes, når der er truffet afgørelse i sagen.

Hvis en klage ikke er blevet tillagt opsættende virkning, og projektansøger vælger at påbegynde anlægsarbejdet under en verserende sag, sker dette på egen risiko.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, den klageberettigede er blevet meddelt afgørelsen. Klage indgives til Energiklagenævnet, der orienterer kommunen om klagen ved bl.a. at fremsende en kopi af klagen.

Energistyrelsen henviser til bekendtgørelse om forretningsorden for Energiklagenævnet for yderlig information om Energiklagenævnets procedureregler ved behandling om af klager.²⁷

6.2 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 25 – EKN ER ENESTE ADMINISTRATIVE KLAGEINSTANS

§ 25. *Afgørelser truffet af Energiklagenævnet i henhold til § 25 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.*

Energiklagenævnet er den eneste administrative klageinstans. Når Energiklagenævnet har afgjort en sag, vil denne afgørelse ikke kunne indbringes for en anden administrativ myndighed. Sagen vil derefter kun kunne indbringes for domstolene.

Kapitel 7 – STRAF

7.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 26 – STRAF

§ 26. *Med bøde straffes den, der*

- 1) *undlader at indhente godkendelse efter § 3,*
- 2) *overtræder § 3, eller*
- 3) *tilsidesætter en godkendelse, herunder vilkår fastsat i en godkendelse.*

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Efter projektbekendtgørelsens § 26, stk. 1, straffes den med bøde, der undlader at indhente godkendelse efter § 3, overtræder § 3, eller tilsidesætter en godkendelse, herunder vilkår fastsat i en godkendelse. Selskaber og andre juridiske personer kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. § 26, stk. 2.

Varmeforsyningslovens²⁸ § 34, stk. 2, indeholder hjemlen til at fastsætte straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelser i bekendtgørelser, der udfærdiges i medfør af loven. Det fremgår af varmforsyningslovens § 34, stk. 1, nr. 1 og 2, at etablering eller ændring af kollektive varmforsyningsanlæg uden godkendelse og tilsidesættelse af vilkår for godkendelsen er strafbart. Af den årsag indeholder projektbekendtgørelsen tilsvarende bestemmelser for overtrædelse af § 3 i projektbekendtgørelsen og tilsidesættelse af vilkår.

²⁷ BEK nr 664 af 19/06/2006 - Bekendtgørelse om forretningsorden for Energiklagenævnet

²⁸ LBK nr 1215 af 14/08/2020 – Lov om varmforsyning

Kapitel 8 – IKRAFTTRÆDEN

8.1 PROJEKTBEKENDTGØRELSENS § 27 – IKRAFTTRÆDELSES- OG OVERGANGSBESTEMMELSER

§ 27. Bekendtgørelsen træder i kraft den 10. maj 2021.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1794 af 2. december 2020 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg ophæves, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for ansøgninger om projektkendelse indgivet før den 10. maj 2021. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Klager over afgørelser, truffet af kommunalbestyrelsen eller Energistyrelsen inden den 10. maj 2021, behandles efter de hidtil gældende regler.

Stk. 5. Biomassebaserede blokvarmecentraler, der er etableret eller godkendt senest den 14. juni 1990, kan uanset kravene i § 15, stk. 1, fortsætte med biomasseanvendelsen på det pågældende anlæg.

Projektbekendtgørelsen er trådt i kraft den 10. maj 2021

For ansøgninger, der er indgivet til behandling ved kommunalbestyrelsen før den 10. maj 2021, finder de tidligere gældende regler anvendelse. Ligeledes behandles klager over afgørelse, der er truffet af kommunalbestyrelsen eller Energistyrelsen inden den 10. maj 2021 efter de hidtil gældende regler.

Biomassebaserede blokvarmecentraler, der er etableret eller godkendt senest den 14. juni 1990, kan uanset aftagepligten i § 15, stk. 1 fortsætte med biomasseanvendelsen på det pågældende anlæg.